

Szerkesztőség

Arad, Acsev-palota

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat

Bulev. Regele Ferdinand 4/22  
(József főherceg-ut.)

Sürgönycim Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal  
151.

Megjelenik naponta reggel.

# ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

\* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. \*

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egész évre ... 1080 Lej

Fél évre ... 540 Lej

Negyed évre ... 270 Lej

Havonta ... 90 Lej

Hirdetések szabás szerint

Egyes szám ára 5 lej,  
vasárnap 6 lej.

Bucurestiben 50 banival több

## Lelkek békéje.

Szerdán kezdődik Bucurestiben az utódállamok külügyminisztereinek konferenciája. A kisanant konferenciájával kapcsolatosan az újsághírek nem szokták elmulasztani a sztercotip kifejezést: a konferencia elé óriási érdeklődéssel tekint a világ közvéleménye. A mostani konferencia jelentőségét kiemeli a többi közül Titulescu külügyminiszternek az a kijelentése, hogy ez az összejövetel lesz az eddig megtartottak közül a legfontosabb. Mi innen messziről nem láthatunk be a diplomácia kulisszái mögé és így nem is tudhatjuk, mi készül a rózsásra festett falak mögött. Azt azonban jól tudja mindenki, hogy a cifra irakkos nagyurak országok sorsát intézik, néptömegek jólétéről, egzisztenciájáról döntenek. Verre menő játék az, amit a diplomaták szenvtelen arccal, hideg, számitó aggyal játszanak a zöld asztal mellett. Laikusok számára titokzatos a játék, melynek nincsenek szabályai, csak eshetőségei, következményei vannak, melyek elsősorban bennünket, névtelen tömegeket terhelnek.

Érthető tehát, hogy „a világ közvéleménye” nagy érdeklődéssel figyel fel, valahányszor a külügyminiszterek tanácskozására gyűlnek össze. Aggódo szívvel kibicelünk a nagy tételekben folyó diplomáciai játéknál és szorongva kívánjuk, bárha a javunkra dölne el a partie. A kisanant diplomáciájának felelős intézői holnap presztizs-konferenciát tartanak Bucurestiben. Az utódállamok ugyan is a békeszerződések és a statusquo megvédésére tömörültek a kisanantba és az egyesülés éle elsősorban a területileg megcsönkített Magyarország felé rányult. Amilyen arányban növekedett Magyarországon a konszolidáció, olyan mértékben csökkent a kisanant jelentősége és semmisültek meg az okok, amelyek az utódállamok egyesülését létrehozták. A kisanant létjogosultságát az utóbbi idők külpolitikai eseményei némileg megerősítették és ezt akarják a bucuresti-i konferencián kihangsúlyozni az utódállamok külügyminiszterei.

Amint a konferenciát megelőző nyilatkozatokból kitűnik, a tanácskozás egyik pontja a középeurópai Locarno megalkotása, illetve előkészítése lesz. Egyelőre még jól őrzött homály fedi a konferencia többi programpontját, de ha több pont nem is szerepelne a tárgysorozaton, ez is elegendő volna ahhoz, hogy a bucuresti-i konferencia jelentős és a népektől áhitva várt gyönyörű eredményei végződjenek. A lelkek közeledésének előfeltételeit kell ezen a konferencián megteremteni, olyan liberális s humánus szellemű belpolitikát követelni, amely lehetővé tegye az államok megértő, testvéri együttműködését. Elsősorban az utódállamokban élő kisebbségekkel való bánásmódra gondolunk itt, mert talán ezen mulik Középeurópa Locarno-jának megalkotása. A kisebbségek irányában meg kell változtatni az eddigi ellenséges magatartást és az államok teljes jogu polgáraivá emelni mai helyzetükből. Csak ez esetben teremthető olyan kedvező atmoszféra, amely a Duna mentén békés, nyugodt és a fejlődést biztosító munkát eredményezne. E nélkül nincs Locarno és hiába ülnek körül az urak a bucuresti-i zöld asztalokat, a hóke felír galambjai aligha szárnyalnak majd körülöttünk.

## A Magyar Párttal tárgyal Georgescu prefektus

Az aradi tanácsválasztások dolgában holnap kezdődnek a konkrét megbeszélések.

(Arad, június 19.) Georgescu János prefektus hazaérkezésével ismét megindultak a tárgyalások a városi tanácsválasztások ügyében. Miután a Magyar Párt vezetőiérffiai ismétlen leszögezték, hogy magánemberként nem tárgyalhatnak, s csak a párton keresztül köthetnek meg egyezést, Georgescu prefektus — természetesen — honorálta is ezt a kívánságot és megbízásából dr. Demian Aurel, az aradi liberálistpárt alelnöke felkereste dr. Barabás Bélát, a Magyar Párt elnökét, akivel megbeszélést folytatott az együttműködés ügyében.

Barabás Béla a megbeszélés folyamán kijelentette, hogy ő személyesen nem vehet részt a tárgyalásokon, ellenben maga helyett, a párt megbízásából dr. Széll Lajos helyettes-

elnököt és dr. Parecz Béla volt képviselőt, az elnöki tanács tagját delegálta a tárgyalások lefolytatására. Az első tanácskozás idejét ma délutánra tűzték ki, azonban, miután ugy Széll dr.-nak, mint Parecz dr.-nak fontos más elfoglaltsága volt, ma délután egyikük sem jelenhetett meg a prefektusnál és a tárgyalások holnapra maradtak. Értesülésünk szerint az első megbeszélés alkalmával az interimár-bizottság sürgős kiegészítése is szóba kerül. A tárgyalás alapját Georgescu prefektus első ajánlata fogja képezni, amelyben hajlandónak mutatkozott, hogy 12—14 helyet biztosítson a magyarországnak a városi tanács 24 választott tagja közül. Beavatott körök szerint biztosra vehető, hogy hamarosan megegyezés jön létre a liberális- s Magyar Párt között a választások dolgában.

## Nézeteltérések Duca és Titulescu között.

A kisanant-konferencia lezajlása után Titulescu állítólag kilép a kormányból. — Duca lesz a külügyminiszter, míg a belügyek élére Argetoianu kerül. — Maniuval való jóviszonya tette nehezzé Titulescu helyzetét a kormányban.

— Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának távirata. —

A tegnapi minisztertanácscon — mint ismeretes — Titulescu hosszabb expozét tartott a külpolitikai helyzetről és a kisanant-konferenciával kapcsolatos kérdésekről. A minisztertanácsról elterjedt hírek szerint az expozé nyomán állítólag hosszú és éles vita fejlődött ki Titulescu és Duca között. A két miniszter közötti nézeteltérés már régóta ismert dolog és azt is tudják, hogy a nézeteltérés gyakran fenyegetett kitéréssel és mindannyiszor a kormány többi tagjának, különösen Bratianunak rábeszélésére volt szükség, hogy Titulescu továbbra is bentmaradjon a kormányban. Most azonban bucuresti-i korifeusok véleménye szerint

feltétlenül biztosra vehető, hogy Titulescu a kisanant konferenciájának lezajlása után beadja lemondását.

Egészen bizonyosnak látszik az is, hogy a külügyminisztérium vezetését Duca fogja átvenni, Duca helyébe pedig Argetoianu földművelésügyi miniszter kerül.

Titulescu helyzetét a kormányban különösen Maniuhoz való jóviszonya teszi nehezzé. Amikor ugyanis Bratianu Ionel felkínálta neki a külügyi tárcát, Titulescu hetekig vonakodott azt átvenni. Maniu már akkor elnevezte, hogy Titulescu belépjen a kormányba és amikor a külügyminiszter mégis elfogadta Bratianu Ionel ajánlatát, a nemzeti-parasztpárt vezére állítólag a következőket mondta neki:

— Az a tény, hogy belépett a liberális kormányba, a román intellektualitás csődjét jelenti.

Titulescu igyekezett mentegődni, azonban a viszony közte és Maniu között egyidőre elhidegült. Nemrég azonban Maniu egy bizalmas útján állítólag azt izente Titulescúnak, hogyha még egyáltalán akar valamit cselekedni az ország érdekében és ha bizonyítékát akarja adni, hogy ő, Maniu nem csatlakozott benne, akkor itt az idő arra, hogy cselekedjék

és tegye jóvá előbbi hibáját. Titulescu erre azt válaszolta volna, hogy Maniu legyen türelmemel, amíg az optánsperet letárgyalják. Nemzeti-parasztpárti körök ezért egészen biztosra veszik, hogy a külügyminiszter most beváltja ígéretét. Ezzel szemben viszont az is tény, hogy Bratianu Vintila a legteljesebb bizalmáról biztosította Titulescut.

Bratianu Vintila kormányelnök és Titulescu külügyminiszter különben ma délben közös kihallgatáson jelentek meg a régenstanács előtt. Titulescu ismertette az általános külpolitikai helyzetet és a kisanant konferenciájának programját, Bratianu Vintila pedig beszámolt a stabilizációs kölcsöntárgyalások stádiumáról és közölte, hogy július első napjaira szükségessé vált a parlament összehívása. A kihallgatás után Hiotu udvari miniszter hosszabb megbeszélést folytatott Titulescuvval. Politikai körökben tájékozatlanok a beszélgetés tárgyát illetőleg, amely különben ma csak folytatódott, amennyiben a két miniszter közötti tanácskozás már tegnap kezdődött. A Cuvantul nem tartja kizárnak, hogy sikerül elsimitani a Titulescu és Duca között felmerült nézeteltéréseket s a külügyminiszter továbbra is bennmaradna a kormányban.

Franasovici belügyi alminiszter tegnap visszaérkezett erdélyi inspekciós utjáról. Hazaérkezése után megjelent Duca belügyminiszternél, akinek beszámolt utjának tapasztalatairól és több áthelyezést, új közigazgatási kinevezéseket, valamint szigorubb ellenőrzést javasolt.

— Komplikáció Kun Béla hazatoloncolása körül. Berlinből jelentik: Azokkal a bécsi jelentésekkel kapcsolatban, amelyek szerint Kun Bélát a tárgyalás után hazatoloncolják Németországban keresztül Oroszországba, hivatalos körökben kijelentették, hogy a német kormány eddig még nem adta hozzájárulását Kun Bélának német területen való kitoloncolásához.

## Ujabb haladékat kapott az aradi Egyesült Bank

Az aradi törvényszék június 30-ig engedélyezte a követelt összegek letétbehelyezését. Nagy érdeklődés előzte meg a mai csődtárgyalást.

(Arad, június 19.) Szokatlanul ideges várokozás előzte meg az aradi törvényszéknek az összeroppant aradi Egyesült Bank R. T. elleni tömeges csődügyben ma délután tartott folytatólagos csődtárgyalását, amelyen az érdekeltek részéről ezuttal már végleges döntést vártak. Még jóval a tárgyalás megnyitása előtt nagyszámu betétes, jogász és közvetlenül nem érdekelt, de a nagyobb eseményekre éhes kíváncsi jelent meg az első emeleti folyosón. A meglehetősen izgatott hangulatban lévő megjelentek aztán élénken vitatták a várható eseményeket. Legtöbbször pesszimista véleményen voltak és sűrűn hangzott a rövid, de többekben annál kinosabb érzéseket keltő szó: „csőd.” Csak még egy néhány kétségbeesett betétes remélt és kísérte meg, hogy optimista fejtegetésével kedvezőbb hangulatot teremtsen az ügynek. A hangjuk azonban ezeknek is remegett s a szemekből kiolvasható volt:

— Mi lesz, ha mégis elrendelik a csődöt? . . .

Hargot György törvényszéki főelnök, tanácselnök és Ornstein Árpád táblabíró, a csődbíróság vezetője közbenjöttével pontban négy órakor vette kezdetét a tárgyalás, amely az előzmények után, a szorongó érzésektől meglehetősen túlfűtött hangulatban folyt le. Hargot elnök először is megállapította, hogy a bank nem tett mindenben eleget a törvényszék utasításának és a csődkerő betétesek által követelt összeget teljes egészében nem helyezték bírói letétbe. A felszámoló-bizottság képviselőiben dr. Vadász Armand és dr. Dante Gherman jelentek meg a tárgyaláson és vázolták a bank és a felszámoló-bizottság helyzetét, amely nem akarta negligálni a törvényszék utasítását, de képtelen volt annak eleget tenni, annál is inkább, mert a kérdéses összeg, 704.000 lej jelenleg nem áll rendelkezésére s ezért csak a dr. Székely Aladár által képviselt Deutsch Miksa betéti követelését, 250.000 lejt tudott letétbe helyezni. Ezután az elnöki tanács különválasztotta a csődkérelmeket és csak Deutsch kérelmével foglalkozott, amelyre

vonatkozólag a felszámoló-bizottság képviselői ismételtén leszögezték, hogy a betéti összeg tekintetében a bank, mint jóálló, nem vonható felelősségre akkor, amikor a tulajdonképeni adós, az aradi Hacker és Sternberg-cég elegendő garancia a követelt összeg fedezésére.

Hosszas vita után a törvényszék tanácskozás-

ra vonult vissza. A tanácskozás meglehetősen elnyúlt és Hargot főelnök valamivel fél hat óra előtt hirdette ki az elnöki-tanács határozatát, amely szerint a törvényszék június 30-ikáig újabb terminust ad a felszámoló-bizottságnak a követelt összegek teljes egészében való bírói letétbe helyezésére. Együttal pedig közölte, hogy a Ciuciuc Aurel ügyvéd által képviselt betétesek csődkervénye felett azok alaki hibái miatt nem határozhatótt és utasította Ciuciuc ügyvédet, hogy a kifogásolt hiányokat rövid időn belül pótolja, egyben pedig a tárgyalást elnapolta.

<p><b>Sláger!</b> <b>Sláger!</b> <b>Sláger!</b> <b>Sláger!</b></p>	<p><b>Beeher Stower</b> <b>hires regénye</b> <b>Tamás bátya kunyhója</b> <b>Jön!</b> <b>Maros és Apollo mozgókban</b></p>	<p><b>Sláger!</b> <b>Sláger!</b> <b>Sláger!</b> <b>Sláger!</b></p>
--	---	--

## Aradi diákok vizsgaeredményei!

A katolikus gimnáziumban 20 tanuló közül csak három nem mehet érettségire.

(Arad, június 19.) Megirtuk, hogy az aradi katolikus gimnáziumban a tegnapi napon befejeződtek a VIII. osztálynak évvégi vizsgái. Noha az eredmény nem jutott még nyilvánosságra, a jelek szerint husz jelentkezőből csak nagyon elenyésző szám, mindössze három tanuló nem jelentkezhett érettségire. Igaz, hogy a vizsgáztató és jelenleg Timisoarán időző magyar tanár, Bejan C. még nem szolgáltatotta be a klasszifikációit, de remélhetőleg

ez már nem fogja növelni a bukottak számát. Az érettségizők az idő előrehaladottságára való tekintettel, már benyújtották érettségi kérvényüket Crisan Ascaniu liceumi igazgató kezeihez, aki azokat a főigazgatósághoz továbbítja Timisoarára. Az érettségi a jelenlegi rendelet szerint 25-én, hétfőn reggel veszi kezdetét. A vizsgáztató bizottság névsora még nem ismeretes. Itt írjuk meg, hogy a gimnázium összes vizsgái a holnapi napon befejeződnek és amennyiben a Moise Nicoara tanári kara a kalkulusok összeállításával huszonharmadikára elkészül, úgy a katolikus gimnázium évvizsgálója 24-én reggel történik.

## Utközben.

Irtá: FEDÁK SÁRI.

Feljegyzéseim életemről s eddigi pályafutásomról.

És így megy ez végig, kedves Barátom. A századik előadás, ha ugyan lehetséges, még sokkal fényesebb volt. Nem is azért mondom én el mindezeket, mintha dicsekedni akarnék vele. Hiszen akkor egy egész kötetre valólt volna az akkori újságokból összeszedni. Én csak itt csendesen elmerengek azokon a boldog időkön. Nem azon, ami velem történt. Én ma már sokkal szerényebb és sokkal égettebb ember vagyok, semhogy ilyesmikkel hivatkozni tudnék. Én sajnálom az akkori Magyarországot. Nagy-Magyarországot siratom. Mert nem lehet azt semmiféle fantáziával elképzelni, hogy elegánciában, előkelőségben, megjelenésben, mit tudott egy akkori nézőtér! Sajnálom a mostani generációt, hogy mindazt ami „békebeli”, csak írásból és elbeszélésből ismeri. Azt se leírni nem lehet, se elbeszélni nem lehet. És ha már valaki, ha csak megközelítőleg is, le tudná írni, hol van az a fantázia, mely mely azokat a betűket teljes egészében érteti és élvezni tudná?! Hol vannak a békebeli esték, emberek, szívdobbanások? Hol van az „aranyérték”? Hová lettek az igazi urak, az igazi uri dámák? A soha el nem felejtendő, finom, szentimentális, azért mégis tökéletes nagyvilági ladyk? Hová jutottak és hová lettek a Londonban rendelt „Mayer and Mortimer” frakkok? A „Hook and Knowles” cipők? . . . A „Peal” csizmák? . . . Telivéren agarszversenyek? Jaj, de sajnálom a mai gyerekeket, akik ezt soha, még csak képzeletben sem fogják tudni élvezni. Sajnos, a mai generáció, azt hiszem, még a képzelethez is kissé vérszegény.

Visszatérve a Bob herceghez, folytatom a regényemet. A huszonötödik előadásom történt, nagyon pontosan emlékezem. Azt énekeltem a színpadon:

Te más világban, én más világban  
De híven őrzöm képedet! . . .

Tudtam, hogy az első sor szélén — nekem a karmestertől balra az első széken — ül Degenfeld Imre. Minden este ott ült. A finom kis Mayer and Mortimer frakk, minden este pontosan megjelent. Mikor a színpadon azt énekeltem: „Te más világban, én más világban...” örkénytelenül odanéztem az első székre. Ez huszonöt esztendővel ezelőtt volt. Mikor most, 1928 március 8-án a Városi Színházban megint eljátszottam a Bob herceget, ugyanazokban a ruhákban, ugyanazokkal a gesztusokkal, ugyan azokkal a hibákkal, ugyanazokkal a táncokkal, ugyanazokkal a hangjelzésekkel, ennél a mondatnál önkénytelenül lenéztem az első székre. Nem tudom ki ült rajta, de biztosan meglepve konstataálta, milyen hosszan nézek rá és könnyektől fényesek a szemeim. Huszonöt évvel ezelőtt azon a bizonyos huszonötödik előadáson szintén odanéztem. Nem jól látok. Annyit azonban láttam, hogy a hófehér plasztikon ezeknél a szavaknál felugrik és kirohan a nézőtérrel. Ennek pontosan huszonöt esztendője. Itt forgatok a kezemben egy borítékot. Nem merem felbontani. Az én írással ez van ráírva: 903 I. 18. Vajon megengedi-e a jó Isten, hogy felbontsam valaha?

Csak arra emlékszem, hogy másnap azt mondta, hogy nem bírta ki tovább és nem is bírja tovább. Soha többet nem megy színházba, ha játszom. Ez volt az első este. Ezt be is tartotta. Soha többet nem nézett meg. Soha többet nem ment színházba, mikor játszottam. Elvettem tőle az elszakított jegyét és arra írtam valamit.

Itt ülök . . . és nem merem felbontani a borítékot. Az elszakított jegyre írtam valamit. Most 1928-ban, tündöklő januárvégi napon ülök a tengerparton, egyik kezemmel dobálom a kenyérdarabkákat a veszekedő sirályoknak, a másik kezemben meg forgatom a leragasztott borítékot. Nem merem felbontani, pedig annakidején az elszakított jegyre biztosan tudom, hogy írtam valamit.

Életem felejthetetlen és talán legnagyobb mámorá volt a Bob herceg századik előadása.

Nem akarok én mindenről újságcikkeket leírni, bizonyítani, hogy hogy volt, mert akármennyire próbálnék is szerény lenni, mégis csak úgy nézne ki, mintha hivalkodni akarnék. A Bob herceg nemcsak az én sikerem volt. Mindnyájunké. Elsősorban a közönségé. Az akkori fiatal lányok, asszonyok, boldogtalanok, reménykedők, egymástól örökre elszakadók, megcsalt, szomorú emberek, szentimentális rövidlátók, gyászolók, szerelmi boldogok, örvendezők, vőlegények, menyasszonyok, öreg urak, nagymamák . . . mindenki, kivétel nélkül egyformán énekelte:

„Az első édes szerelmes csókot feledni többé nem lehet” . . .

Ez kérem mindnyájunk esete volt. Az is mindenki esete volt, hogy a végén boldogan egymáséi lettek a királyfi és a szegény kislány. Hány szerelmes szívet kergetett össze ez az operette. Magam is olyasmiben sántikáltam volna, de nekem, sajnos, nem sikerült. Persze azt nehéz eldönteni, hogy hogy lett volna jobb és hogy lett volna okosabb. Már mint a magam személyére nézve. Ha most úgy megszavaztathatnám édes mindnyájunkat, biztosan minden felelet amellet szólna, hogy így jobb és így okosabb. Lehet. Azonban azt hiszem, én mégis azon kevesek közé tartoznék, aki azt vallaná, hogy talán mégis úgy lett volna jobb. Persze, mondom, erre nagyon nehéz felelni. Mert hiszen, ha úgy lett volna is, hogy én annakidején valakiért mégis elhagytam volna a színpadot, azért most megint mégis csak úgy volna minden ahogy van, mert hisz én végeredményben színpad nélkül még sem tudtam volna élni és valószínűleg mindenben ott tartanék, ahol ma tartok. A különbség talán csak az volna, hogy a most lezajlott szilveszteri éjszakán a Nemzeti Színházban, a János vitéz ünnepi előadásán az első sor jobboldali sarokülésen, kitűnően szabott frakkban egy huszonhárom-huszonnégy éves okos kis legény — aki Mihályka névre hallgat — egy kedves kis Degenfeld gróf tapsolt volna legjobban a briliáns székbe öltözött, zöldmündéros, aranycsizmas húszárnak — az édes anyjának.

## Nobile ismét látta a mentők repülőgépét.

Rádió orvosi tanácsot kért a tábornok. — Megerősítik a hirt, hogy az expedíció három tagja megmenekült.

(Az Aradi Közlöny távirati tudósítása.) A kingsbayi jelentések szerint Nobilet még mindig nem találták meg. Rijser Larsen és Lützow Holm ma újból kutatóútra indultak, azonban a tiszta, szép idő dacára eredménytelenül tértek vissza. Később újból jelentkezett rádió Nobile tábornok, aki közölte, hogy a repülőket néhány kilométernyi távolságra ismét látta, de azok nem vették őt észre. A tábornok még közölte, hogy az Itália utasainak tartózkodási helyétől nem messze egy teljesen sima, 300 méter hosszú és 250 méter széles jégsáv terül el, ami rendkívül alkalmas a

szántalpakokkal ellátott repülőgépek leszállására. A tábornok még tanácsot kért arronaton közölgés is, miképpen kezelje Ciccione szerelő eltört lábát. A Citta di Milano orvosa erre megadta a szükséges orvosi tanácsokat.

— Maddalena őrnagy tegnap este kedvező időben megérkezett hidroplánjával Kingsbay-be. A finn repülőket túlterhelés miatt visszatértek Tromsöbe. Az esti londoni jelentések szerint a Braganza hajóról származó értesülések arról számolnak be, hogy megtalálták a Nobile expedíció három elsodort tagját.

## Nem halasztják el a stabilizációt.

Az eddigi tervek szerint e hó végén megjelenik a stabilizációról szóló rendelet. — Németország feltételei elfogadhatatlanok voltak. A tőzsde három napig zárva marad a stabilizációkor.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának távirata.) A miniszterelnök környezetéből nyert értesülés szerint a stabilizációs kölcsön összetárgyalásai befejeződtek. A berlini eredménytelenség nem befolyásolja az Angol Bank támogatását. Valószínűnek tartják, hogy a stabilizációt június 29-én fogják rendeletileg érvénybe léptetni, a mikor a tőzsde három napig zárva lesz, hogy ezzel elejét vegyék a spekulációnak. Más hírek szerint a parlament rendkívüli ülészakánának megnyitását végleg július elsejére tűzték ki, tehát a stabilizációt rendeletileg előbb érvénybe léptetni lehetetlen lesz.

A Lupta értesülése szerint mára jelzik Párisból a stabilizációs kölcsön-szerződés aláírását. A stabilizációs operációk Páris és London támogatásával történnek meg. Berlin kikapcsolásával. A kormány egyébként a kérdésben az alábbi hivatalos kommunikát adta közre: „A román kormány megbízottai, akik a berlini Reichsbankkal tárgyalásokat folytattak a banknak a lej stabilizációjában történő részvétele miatt, tegnap elutazott Berlinből anélkül, hogy megegyezést kötöttek volna. A német jegybank olyan követeléseket támasztott, amelyeket Románia a békeszerződésből kifolyólag már likvidált. Tekintettel arra, hogy a Reichsbank ezt a kérdést a stabilizációban való részvételének alapelveül tekintette és miután Románia a feltételeket el nem fogadhatta, a Reichsbank kijelentette, hogy nem vesz részt a stabilizációban. Miután a román kormány megbízottai meggyőződtek arról, hogy a tár-

gyalások kilátástalanok, tegnap elutaztak Párisba, hogy az ottani nemzeti bankkal folytatásnak tárgyalásokat.”

A kormány hivatalos közleménye óriási konsternációt keltett a bucuresti-i gazdasági körökben. A fővárosi lapok szerint a francia jegybank kormányzója felhívta Bratianu kormányelnök figyelmét arra, hogy halassza el őszre a stabilizációt. A kormányelnök természetesen nem veheti figyelembe ezt az ajánlatot, annál is inkább, mert a technikai munkálatok már ugyszólván befejezést nyertek s egy esetleges elhalasztás csak káros hatással lehetne. Ami tehát a stabilizáció dátumát illeti, pénzügyi körök szerint azt előreláthatólag Péter és Pál napján hajtják végre, helyesebben akkor fog a Monitorul Oficialban az erre vonatkozó utasítás megjelenni. Bratianu Min-tila azért választotta ezt az időt, mert a tőzsde három napig zárva tart és így a tőzsdéi spekulációk nem folyhatnak. A Banca Nationala közgyűlését június 26-ára hívták össze s a sürgősségre való tekintettel eltekintenek a három havi előzetes értesítéstől.

Dr. Lupu munkaügyi miniszter szerdán érkezik vissza Párisból. A Viitorul megcáfolja azt a hirt, mintha a munkaügyi miniszter Antonescu és Kiriacescu támogató tárgyalásokat folytatott volna Párisban. Erre annál is inkább nincs szükség. — írja a lap — mert a francia jegybank jóindulata és támogatása a stabilizációt illetőleg már régebből fogva biztosítva van.

## Ujságírók borzalmas drámája a bécsi törvényszéken.

A Neues Wiener Journal munkatársa a bíróság előtt agyonlőtte egyik kollegáját. — Tragédia a tárgyalóteremben.

(Az Aradi Közlöny bécsi tudósítójának távirata.) Véres tragédia történt ma a hietzingi törvényszéken, a bíróság előtt, ahol egy tárgyalás alkalmával a Neues Wiener Journal, tekintélyes bécsi napilap egyik szerkesztője a bíróság jelenlétében agyonlőtte kollegáját. Pöffel Oszkár a lap közgazdasági rovatának vezetője perben állott Wolf Brunóval, a Neues Wiener Journal főmunkatársával, aki Bécs egyik legnevesebb újságírója. Wolf régebben üzleteket is kötött, amiért is ki kellett lépnie a lap kötelékéből. Ezután megkezdődött a pereknek egész adata.

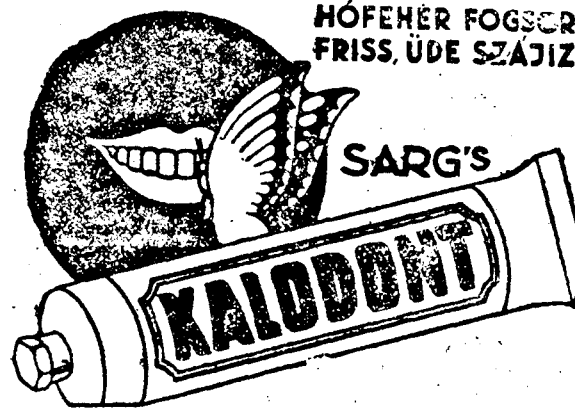
A mai tárgyaláson, mialatt a bíró a tényállás körülményeit tisztázta, Pöffel felugrott, revolvert rántott és mielőtt megakadályozhatták volna szándékában, háromszor rálőtt Wolffra, akit mind a három golyó szíven talált. Wolf holtan esett össze. A lövések nagy riadalmat keltettek a tárgyalóteremben, ahol Pöffel mindjárt letartóztatták.

Újabb jelentések szerint a merénylet akkor következett be, amikor Wolff indítványára, hogy az ügyet a rágalmozás vétségében illetékes Landesgericht elé utalják, a bíró épen határozathozatalra akart visszavonulni. A bíró még a teremben volt, amikor Pöffel minden átmenet nélkül hirtelen

felugrott és ötször egymásután Wolffra lőtt, aki találva összeesett. A tárgyaláson jelen volt Wolffné is, aki sikoltva vetette magát a merénylőre és elkapta annak kezét, úgy, hogy a hatodik golyó a menyézetbe furódott. Közben többen Pöffelhez ugrottak, lefogták és nekiszorították a falnak, amit Pöffel szótlanul, nyugodtan tűrt, majd lehajtott fejével távozott a teremből a teremszolgák között.

Wolff ügyvédje szerint Pöffel mindenáron meg akarta akadályozni, hogy a kért bizonyító eljárásnak helyt adjanak. Amikor látta, hogy a tárgyalást mégis meg fogják tartani, elvesztette önuralmát, előrántotta Browningját és a háromméter távolságra ült Wolffra ötször rásütötte. Letartóztatása után Pöffel kérte az ügyvédjét, hogy vállalja el a védelmét, az ügyvéd azonban ezt a kérést visszautasította azzal, hogy gyilkost nem véd. Pöffelt különben átadták a schönbrunn rendőrkapitányságnak.

Wolff és Pöffel közötti ellentétek az ismeretes Kadivetz-féle szadistaperből kifolyólag keletkeztek, amikor is Wolff azzal vádolta Pöffelt, hogy a per kényes részleteiről lopott aktákból tudósította lapját, a Neues Wiener Journalt. Pöffel ezért több ízben becsületsértés címén pert indított Wolff ellen, amelyet azonban mindamyszor elvesztett. Wolff viszont Pöffel több becsületbevágó kijelentése miatt viszontvádat emelt ellene és zsarolóknak nevezte későbbi gyilkosát.



## Végrehajtást vezettek Aradváros pénzügyi főnöke ellen

A tulbuzgó városi végrehajtók a saját főnököket is exekválják. — Humoros adóhistoria a torony alatt.

(Arad, június 19.) A közönség szemében a világ legfeleslegesebb teremtménye az adóvégrehajtó, akinek egyedüli hivatása az, hogy kellemetlen perceket szerezzen embertársainak és még jobban elkésertesze az amugy is elég szomorú életet. Legalább is ez a konkluzió szűrődik le, ha az ember egy óra hosszat tartózkodik a városi pénzügyi osztályon, amelyet a közönség állandó panaszaival és kéréseivel keres fel. Hogy ez, vagy amaz a végrehajtó kiméletlen, hogy gorombáskodott, kiabált, hogy durva hangon tárgyalt, ezt az ember naponta száz és száz változatban hallja és az ilyesmihez immáron hozzáedződött. Berzovan János, a pénzügyi szolgálat főnöke, a legnyugodtabb és legkedélyesebben szokta felelni:

— Tudom, hogy nem udvariasak. De havi 1500—2500 lej fizetésért nem követelhetek egyetemi végzettséget.

Amiben végeredményben igaza is van. De mindezek a panaszok senkit nem zökkenetettek ki a pénzügyi osztályon a megszokott flegmából, azonban annál nagyobb feltűnést keltett a városi végrehajtók legújabb esete, amelyben a szenvedő fél szerepét maga a főnök, Berzovan János szívenzte.

A pénzügyi osztály szimpatikus sefének Aradon kisebb háza van, amelyre — mint minden háztulajdonosra — kivetették a szokásos városi adót. A negyedév eljövetelevel fizetnie kellett volna, amiről azonban Berzovan János, aki oly erélyesen szokta a közönséget pontos fizetésre inteni, bizony valahogy megfélekedezett. Így aztán ő is bekerült a késedelmes adófizetők sorába, sőt, anélkül, hogy figyelmeztették volna az esedékességre, a végrehajtó vette át az ügyet és ma délelőtt a két végrehajtó be is állított közvetlen főnökük házába — foglalni. Le is foglalták az egyik lakó házbérét, szigorú, írásbeli meghagyást kézbesítve ki, amely szerint a lakó július hó 2-ikán a városi pénztárba tartozik befizetni házbérét. Megjegyzendő, hogy ezt a foglalási módszert csak olyan háztulajdonosokkal szemben szokták követni, akik a külföldön tartózkodnak állandóan és nem lehet másképpen behajtani rajtuk az adót. Tehát ezzel a foglalással befejeződött az ügy hivatalos része.

A történethez hozzátartozik, hogy a foglalásokról mindennap jelentést terjesztenek be Berzovan főnökhöz, aki mit sem sejtve, nyugodtan dolgozott ma hivatalában és csak úgy futtában nézte át a mai napi jelentést. Elképzelhető az a meglepetés, amelyben része volt, amikor a listán a saját nevét látta viszont, azzal a megjegyzéssel: — A késedelmes adós házában lefoglalták az egyik lakó házbérét. A szokatlan esetnek azonban mindössze az lett a következménye, hogy ma délelőtt ezzel a históriával vigasztalták a panaszra jelentkező feleket, akik azonban nem igen vigasztalódtak, hanem legfeljebb kárörvendően jegyezték meg:

— Legalább a főnök ur is tapasztalhatta a saját bőrén, mit jelent a végrehajtóval összeköttetésbe kerülni.

A „főnök ur” pedig még ma délelőtt kifizette hátralékos adóját. Nem kért halasztást. (M. R.)

# Anyaméhek mint kripták.

Irta: Dr Kupfer Miksa.

Pompás fehér karácsony éjben  
Kidobta a szikrázó hóba  
Kidobta a havas semmibe  
Magzatját a papék Katója.

Aztán Kató a kis cseléd lány  
Szédülve, tántorogva, félve  
Ahogy illik, elment maga is  
Éjféli szent vidám misére.

Kató gazdája, az izmos pap  
És falusi nyája énekelnek  
„Dicsértessék az ezek ura,  
Hogy megszületett az a gyermek.”

Az a gyermek ott Betlehemben!  
Kató felsír a papi szóra  
És az a gyermek, a betlehemi,  
Könyezve tekint le Katóra.

Ady.

Az Aradi Közlönyben olvasom, hogy Huszár Károly magyarországi politikus a magyar felsőházban kétségbeesett beszédben panaszkodta el, hogy az „Anyák méhüket a jövő kriptájává teszik”, mert nem akarnak és nem tudnak úgy szaporodni, ahogy azt a még eddig pontosan sohasem körvonalozott erkölcs és államérvék kívánja. Évek óta figyelem a népesedési politika, a fajhygiéne és a művi abortusz körül folyó orvosi, jogi és szociálpolitikai szalmacséplést, a gyenge pro-akat és a durva contrákat. És ha valamikor valahol szóba került ez a kérdés, utána mindig az volt az érzésem, hogy amint nem illik akasztott ember házában kötélről beszélni, ugyanolyan illetlenség nőorvosnak szót emelni a majdnem világszerte érvényben lévő abortusz-törvények égbekiáltó embertelensége és jogtalansága ellen. A gyanakvó fiúk az ember igazságáért és eredendő ösjogaiért sikraszálló mondatok és egy jobb, igazabb jövőt elzáró durva falakat ostromló érvek humanizmusa mögött az anyagi érdek melléközöngéjét szokták keresni, amit izetlen városi idiómájukkal úgy fejeznek ki, hogy „hazabeszél”. Nem szívesen szölok hát hozzá ehhez a szomoruan aktuális kérdéshez, de muszáj hozzászólnom. Harmincezer halott fiatal asszonyok Huszár Károly által felidézett szelleme processziót jár körülöttem és minden lépésüknél átoksirok mozdulnak ezerszámra, hogy mélyükből a fantázia hívására misztikus erővel törjön át a sírfedő Corpus Juris mázsás lapjain keresztül a számonkérés.

## Szerelem, kuruzslás, halál.

Tudvalevő, hogy a legtöbb államban a tételes törvény évekig terjedő súlyos fegyház-büntetéssel sújtja azt, aki méhmagzatát elhajtja, vagy azt elhajtja. A törvényhozók két pillérre támasztják ezt a törvényt: 1. az egyház individualista álláspontjára, amely szerint a magzat élete minden körülmények között az anya élete fölé helyezendő; 2. az állam kollektív politikai felfogására, amely szerint a nemzeti erők gyarapodását és a nacionalizmus megerősödését, a „faj” fenntartását, a legfőbb államérvéket sérti meg az, aki terhességét szándékosan megszakítja.

Nézzük először ennek a rendkívül szigorú törvénynek objektív indokait és eredményeit: A törvény szigorúsága miatt a terhes asszonyok túlnyomó nagy része, akik magzatukat megszülni nem akarják, mérges szerekhez, titkos magzatelhajtókhoz, minden fantáziát felülmúló módszerekhez folyamodnak. Ennek eredménye azután, hogy a beavatkozás az esetek nagy számában, nemcsak a magzat, hanem az anya életébe is kerülnek. De ha nem is hal el az anya a beavatkozás folytán, hosszas betegeskedés és synilódés után újabb fogamzásra képtelenné válik. Milliós számra szaladgálnak orvoshoz az ilyen szomorú Simon Juditok, akik első gyermeküket valamilyen oknál fogva nem akarván kiviselni, örökre nyomorékok maradtak és kizárattak az anyaság sűvárgott boldogságából, céltalanul imbolgyogva egy feldult és szemrehányásokkal teli családi élet szomorú miliójében. Az állam té-

hát a problematikus magzati élet megmentése miatt hozott drákói törvénye folytán elveszti az anyát nemcsak sokszor örökre, mint a társadalom munkás tagját, nagyon sokszor ezenkívül a már esetleg meglévő gyermekek támaszát, de majdnem mindig mint szülőalanyt, mint szaporodási lehetőséget. Nem kell magasabb matematikai képzettség annak a kiszámításához, hogy az állam súlyosan ráfizet erre a rendszabályra. Mert ha az évenként titkos magzatölés folytán elhalt harmincezer asszony közül minimum a felét vesszük, akik később viszonyaik, körülményeik, vagy esetleg érzéseik megváltozásával gyermeket szültek volna és mondjuk csak egyetlen egyet is, ime már negyvenötezer drága emberélet esett áldozatul a paragrafus kemény kapcsainak! Mert kétségtelen az, hogyha az abortusz megengedett dolog volna, akkor az asszonyok nem szennyes kuruzslókhoz, hanem képzett szakorvosokhoz fordulnak, akiknek a kezében a műtét ugyszólván teljesen veszélytelen. És ezt akkor anyagilag is megtehették volna, mert megszűnne a műtét titkos és kockázatos jellege, megszűnnék egy csapásra a szerencsétlen segítségért kereső anyák sokszor lelketlen kihasználása, helyzetüknél bitang kiuzsorázása.

Ennyit tehát az állam mindenesetre vesztett. Nézzük most, nyere-e valamit ezzel a törvénnyel?! Van-e ennek a törvénynek visszatartó, fékező vagy elrettentő ereje?! Hát ezen azután igazán mosolyogni kell! Velem együtt minden orvos és az asszonyok százával igazolhatják egyöntetűen, hogy olyan nő, aki egyszer elhatározta, hogy magzatát nem hordja ki ezen elhatározásában a törvény szigorja által meg nem tántorodott soha. Aki egyszer elakarja lizni a magzatát, az el is liz, ha más-ként nem megy, önmagával együtt. És a fenti harmincezer halott asszonyhoz még nyugodtan hozzáadhatunk jó pár száz öngyilkos asszonyt és leányt, akik méhmagzatuk miatt keresték a menekvést a nyomor és szegény, vagy mindkettő elől, mert a törvény szigorja más megoldást lehetlenné tett számukra. Öngyilkos leányoknál a „hátrahagyott levél” kívül a legtöbbször biztos eredményvel kutathatnánk a törvényen kívüli szerelemben csirázott élet után.

## Akiknek nem jutott férj.

Az egyházi és állami törvények e téren való képzelhetetlen dogmatizmusa tehát a következő mérleget eredményezi: Nyereség abszolúte semmi, ellenben veszteség a megmen-teni óhajtott quantumnak kiszámíthatatlan sokszorosa, emberi életben, munkaértékben, boldogságban és harmóniában. De tegyük fel, hogy valami eredményt érne el az állam, hogy egy-egy bünbeesett leány a törvény szigorától való félelmében megszülne gyermekét; boldog anya lesz-e és vajjon nem fog-e szerencsétlensége és szegénye ártatlan okozójára, hacsak öntudatlanul is, ferde szemmel nézni? Nincs-e érvényesülési lehetősége és egész jövőndő sorsa mázsás pecséttel megpecsételve? És ennek folytán vajjon anyagilag módjában lesz-e gyermekét rendes államtámasztó polgárrá felnevelni? Mert hát hol van a törvény-telen gyermek egyenjogúsítása, a leány-anyak emberi védelme, a gyermekek állami-lag tökéletesen megszervezett ápolása, eltartása és nevelése? A bünözök, prostituáltak, felforgatók és nyomorgók között aránytalanul nagy százalékban szerepelnek a törvénytelen gyermekek!

Ha a tiltott műtétek folytán elhunyt nők

körülményeit közelebbről megvizsgáljuk, azt látjuk, hogy azok nagyrésze a leányok és a szegény néposztály asszonyaiból kerülnek ki. A mai társadalom kirívó gazdasági igazságtalanságai és a mai mélyen gyökerező materializmus a leányoknak körülbelül huszonöt százalékát kizárja a házasság lehetőségéből. A házasság azonban változó korok változó erőkölcseinek változó gazdasági intézménye és mint ilyen, nem monopolizálhatja a nemek szabad és ösztönös érintkezését és nem lehet urrá a biológiai erőkn. A szegény néposztály asszonyának pedig csak két lehetősége van ha teherbe esik: vagy szülni, vagy abortusban meghalni; tertium non datur.

A szociális indikációkat az állam semmiképen sem akarja elismerni. Számptalan fiatal házaspár van, akik lakáshiány, momentán keresetnélküliség és egyáltalában a körülmények bizonytalansága miatt egyelőre nem akarnak, mert nem akarhatnak gyermeket. Számptalan többgyermekes család van, ahol még jobb gyermek a többi nevelését rendkívüli módon megnehezíti, sőt az egész családot nyomorba és betegségbe dönti. Mert hát nem tartozik mindenki a Fuggerek grófi ágához, ahol megengedhető volt anyagilag legalább husz gyermek. Vagy talán az államok adó-, gazdasági, munka- és neveléspolitikája directe előmozdítja a sokgyermek utáni vágyat?! Amíg több az ékszer, mint az éhező gyermek, addig erre a kérdésre nem várok feleletet.

## Házasélet rendőri felügyelettel.

De hagyjuk az objektív tényeket és nézzük a dolgokat pusztán szubjektív, mondhatnám filozófiai szemüvegen keresztül. Tegyük fel a kérdést, de ne várjunk rá választ: Joga van-e az államnak szabad emberi lényeket önmaguk egészségének, vagy kényelmének veszélyeztetésével önmaguk szabad akarata és elhatározása ellenére arra kényszeríteni, hogy önmaguk testében magzatot hordjanak ki és hogy gyermeket szüljenek? Ha igen, akkor joga van a kötelező házasságot behozni, joga van törvényes következmények terhe mellett minden nagykorú állampolgárt nemléte kényszeríteni és joga van rendőrt állítani a nászágak mellé, nehogy antikoncepcionálisan szabotáljanak. A jövő házasságlete ezek szerint tehát törvényes felügyelet alatt történne a Gyermeknemzési és Kohabitációsügyi Miniszterium hatáskörében. Ahogy az adót be kell szolgáltatni, be kell szolgáltatni évente a friss gyermeket is. Ó, Jonathan Swift! Valóban difficile est satiram non scribere. Amilyen féltő gonddal vigyáznak az államok arra, hogy az embrió emberré érjék, ugyanolyan féltő gonddal vigyáznak arra is, hogy a felnőtt embriók azután egy világháborúban számontartassanak. És amikor a szerencsétlen, magzatát elhajtó anya felett törvényt ül a szigorú bíró, könnyen elképzelem, hogy nagyon sokszor elkésik a hivatalából, mert abortusban fekvő feleségét kellett ápolnia.

Törvényhozó Urak! Ne szégyeljük magunkat átosempészni a középkorból John Stuart Mill, Robert Owen, Annie Besant, Karl Kautsky és a többiek társaságában. Vessük le az álszemérem, képmutatás és gyávaság öröklött ballasztjait és emeljük fel a sziveinket! S az embertelenül bennünk dohosodó dogmák és paragrafusok helyén építsük fel lelkünk emberi templomát, oltárán a humanizmus frigy-szekrényével. Mert ez az Igazság és az Igazság az Élet.

— Hindenburg üdvözlöte Horthynak. Berlinből jelentik: Horthy Miklós magyar kormányzó születésnapja alkalmából Hindenburg német birodalmi elnök megleghangú üdvözlőtáviratot küldött a kormányzóknak.

Telef. 70. **ERZSÉBET SLAGER-MOZGO** Telef. 70.

Ma d. u. 1/2 7 és este 1/2 10-kor Erdélyben premier!  
Fanamet világszenzáció! — Pazar kiállítás!

**RAMON NOVARRO és ALICE TERRY** a főszerepben  
Regény a fényben és pompában élő elő-  
keléségek életéből.

**FELSŐ TIZZER.** Rendes olcsó helyárak.

## Kovács Kató kinos kalandja az olasz határon.

*A volt aradi primadonnát, aki utlevelét elvesztette, kémnőnek nénték és három napig közös fogdában tartották a trieszti rendőrségen.*

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójának távirata.) Izzalmas kalandokon ment keresztül Olaszországban Kovács Kató volt aradi primadonna, aki jelenleg a Városi Színház énekesnője.

Kovács Kató barátnője Bán Klári társaságában Olaszországba utazott. Utolsó állomásuk Abbázia volt, ahol addig maradtak, míg a primadonna táviratot kapott a színházról, a mely felszólította, hogy sürgősen jöjjen haza. A primadonna meg is váltotta jegyét a fiunehécsi gyorra. A határállomásnál. Postumiában utlevélvizsgálat volt és a késő éjszakai órákban kopogtatott be a vizsgáló altiszt Kovács Kató hálófülkéjébe. A színésznő ekkor rémülten konstata, hogy utlevelé eltűnt. Kétségbeesett magyarázkodás következett, a mely után az altiszt a postumiái állomás rendőrszobájába kísérte Kovács Katót, aki az örszobába, csavargókkal egyhezártak. A színésznő hiába igyekezett mindent megmagyarázni, ott kellett töltenie az éjszakát és reggelig maradnia.

Reggel két csendőr Triesztbe szállította, ahol ismét kihallgatták és az elcsúsztatott szavakból megértett annyit, hogy kémkedéssel vádolják. Hiába sirt és magyarázkodott, a rendőrtiszt nem értette meg. A kihallgatás után a

rendőrségen lefényképezték, majd ujlenyomatot vettek fel róla, melyet a rendőrség albumában helyeztek el, a gonosztevők közé. Ezután a közös fogdába vezették a kétségbeesett primadonnát. Másnap végre sikerült annyit elérnie, hogy táviratoztattott Bán Klárinak, aki Abbáziában maradt. Bán Klári azonnal a konzulátushoz szaladt, ahol azonban vonakodtak közbenjárni Kovács Kató szabadlábrahelyezéséért. Erre egy előkelő olasz urhoz fordult, aki az abbáziai rendőrségtől hivatalos igazolványt szerzett, amely szerint Kovács Kató ott töltötte a nyarat és szabályszerűen bejelentette magát. Ezzel felszerelve állították be Triesztbe, ahol nagynehezen, három napos fogság után, szabadonbocsátották a szöke primadonnát. Kovács Kató első szava az volt:

— Ebédelni akarok, mert három napja nem ettem.

A primadonna most egy svábhegyi szanatóriumban pihen ki viszontagságait. Az eset pointe ott van, hogy Bécsben már várták azzal az utlevéllel, amely annyi bonyodalmat okozott és amelyről kiderült, hogy ott feküdt a hálókocsiban, ahol nem is vészelt el, csupán nem találták meg a nagy izgalomban.

## Külön törvény készül a csempészek ellen.

**Hogyan lehet a csempésztett áru eladását megakadályozni? — Minden külföldi árut le fognak plombálni.**

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójának távirata.) A pénzügyminiszterium Cercul de Studie-jában, ahol a pénzügyminiszteri tárca körébe tartozó törvényjavaslatokat első fogalmazásban kidolgozzák, nagyon érdekes törvényjavaslattal készültek most el: Törvény a csempészek ellen. A pénzügyminiszterium ugyanis, amikor néhány hét előtt elkészült az elmúlt esztendő statisztikájával, arra a megrökönyítő felfedezésre jutott, hogy tavaly több száz millió lejre rugott az a büntetés, amelyet a csempészekre kiróttak, és mely összeget az államkassza sohasem — vagy talán csak nagyon kis százalékban — fog tudni inkasszálni. A csempészek ugyanis legtöbbszörre vagyontalanok, idegen számlára dolgoznak, akiket ha el is fogják és elítélik, sohasem lehet a többmillió pénzbírságot behajtani.

A pénzügyminiszterium adatgyűjteménye szerint a romániai magas védővámok ugylát-szik felkeltették a nemzetközi csempészbandák érdeklődéseit és a külföld fővárosaiban, valóságos részvénytársaságokat szerveztek, melyek egész üzleti ténykedése abban áll, hogy csempész-uton ellássák az országot mind olyan áruval, melyekre magas védővám van kivétel. A csempész-banda több tagja járja az ország kereskedőit és mielőtt az áru még a határon volna, az már előre el van adva. Nagyon sok jól szituált kereskedő nem tud ellen állni a könnyű vagyonszerzés ördögének és kockáztatva vagyonát és existenciáját, szintén kliensévé válik a csempész-részvény-

társaságnak. Egynéhány kereskedő hatalmas vagyont szerzett már az évek óta tartó csempész-áru eladásával és a banda maga ma már olyan szemérmertlenül dolgozik, hogy külföldi irodájukban rendszeres rendeléseket vesznek fel, szabályosan leszámított árut szállítanak a rendelő raktárába, vámmentesen, csupán a csempészes rizikójáért számítanak fel — mérsékelt pótdíjat. Sok százmillióval károsodik ily módon az állam. — Különösen így nyáron, mikor a pompás nyári divatcikkek érkeznek az országba. De nemcsak az állam, hanem a tisztességes kereskedők is súlyosan érzik azt a tisztességtelen konkurenciát, melyet a kevésbé skrupulózus kereskedő-társaik okoznak a csempész-áruk forgalomba hozatala által.

Hogyan lehet a csempésztést megakadályozni? Letagadhatatlan tény, hogy a határmenti lakosok egy nagy része ma kimondottan csempésztéssel él. De ez nemcsak az erdélyi határmentén-levőkre vonatkozik, hanem főleg a tengerparti lakosokra, ahol gyakran valóságos ütközetek folynak a csempészek és a vámőrök között.

Az új tervezet drákói szigorúságú rendszabályai között figyelemre méltó az a terv, mely szerint a vámvizsgálat alkalmával, minden külföldről érkező árut hivatalos plombával látnának el, ily módon az ellenőrző közegek bármikor megállapíthatnák valamely árurol, hogy az legális vagy csempész-uton került-e be az országba. Ha valamely cégéről feltételezhető, hogy az csempész-áruk eladásával foglalkozik, úgy egy alapos vizsgálat a cég raktárában néhány percen belül meggyőző bizonyítékokat produkálhat, ez volna az egyetlen praktikus megoldás, a csempésztett áru forgalomba hozatala ellen.

## Elfogták-e Soltész Tibort?

Soltész legutóbb Danzigban tartózkodott, ahol aradi emberek találkoztak is vele.

(Arad, június 19.) Mai számunkban elsőnk jelentettük azt a kétségtelenül nagy szenzációt keltő hírt, hogy a két esztendővel ezelőtt, több millió lejre rugó adósságainak hátrahagyásával megszökött aradi céranagykereskedőt: Soltész Tibort egy lengyel—román határmenti községben: Ghica Vodán váratlanul letartóztatták, ahonnai Soltész életelt is adott magáról. Noha az aradi hatóságokhoz eddig még semmiféle hivatalos hír nem érkezett még Soltész elfogatásáról, a magán-uton érkezett híradáshoz nem férhet kétség és minden valószínűség szerint a ghica-vodai rendőrség kíséretében a közeli napokban már meg fog érkezni Aradra Soltész Tibor, aki annak ellenére, hogy több millió lejrel károsított meg több céget, az utóbbi időben ugyszólván nyomorgott. Hírek szerint Soltész legutóbb Danzigban élt, ahol állítólag találkoztak is vele aradiak, de miután Danzig nem adja ki az odamenekült bűnösöket, a román hatóságok ez ügyben semmit sem tehettek.

## Tönkrement

**az angol miniszterelnök.**

Baldwint óriási veszteségek érték egy vasbányatársaságnál.

(Az Aradi Közlöny londoni tudósítójának távirata.) Londoni politikai körökben nagy érdeklődéssel tárgyalják a legújabb szenzációt: Baldwin miniszterelnök tönkremenését. Az angol miniszterelnök anyagiilag ugyszólván teljesen tönkrement, mert a Limited Wales vasbányatársaságnál óriási veszteségek érték. A társaság, amelynek Baldwin a fő részvényese, legutóbb kényszerült részvényeinek névértékét egyötödre le szállítani és ezáltal a miniszterelnök vagyonának nagyrésztét elveszítette.

## Tagadnak

**a szentannai adóhivatali sikkasztók**

Az aradi vizsgálóbíró egyelőre fogva tartotta a három adóhivatalnokot. — Gyorsított menetben folyik a vizsgálat a pénzügyigazgató-ságon.

(Arad, június 19.) Sotirescu Constantin vizsgálóbíró ma délelőtt hallgatta ki az ujszentannai adóhivatal sikkasztóit, Gredinariu Illés pénztárost, valamint Morgos Todor és Farcas Florian adóügynököket. Gredinariu fenntartotta az ügyészségen tett vallomását és konokul megmarad azon állítása mellett, hogy a hiányzó 350.000 lejt a lakásáról valaki ellopta. Morgos és Farcas szintén tagadásban vannak és azt állítják, hogy mint alantas tisztviselők, mindenkor főnökük, Gredinariu utasítása alapján jártak el s ha a könyvelési tételek hamisak, úgy azokért csak Gredinariu felelős. Arról azonban nincs tudomásuk, hogy Gredinariu sikkasztott volna. Miután az őrizetbe vett tisztviselők bűnössége mellett eddig még nincs pozitív bizonyíték, Sotirescu vizsgálóbíró átirta a pénzügyigazgatósághoz, hogy a vonatkozó vizsgálati iratokat sürgősen terjesszék be a vizsgálóbíróhoz és addig a három tisztviselőt vizsgálati fogságba helyezte. A pénzügyigazgatóságon most gyorsított menetben folytatják le a vizsgálatot, amely azonban nem eredményezett újabb terhelő adatokat az ujszentannai adóhivatal szarkái ellen. A kérdéses 350.000 lejt elsikkasztása azonban kétségen kívül áll s ez már magában elegendő ahhoz, hogy a hűtlen tisztviselők ellen meginduljon az eljárás.

## Belvárosi mozgószínházak műsorai:

Premier **MAROSPARTI** Premier  
ma, 7/10-kor  
**Bűnös**  
Willy Fritsch Susy Vernon  
Bernhard Götzke

**URANIA**  
23-án 24-én  
szombaton vasárnap  
**szenzációs**  
kettős műsor

Premier **APOLLO** Premier  
ma 8, 7 és 10-kor  
**Bűnös**  
Willy Fritsch Susy Vernon  
Bernhard Götzke

# H I R E K.

## Nők jelenlétében nem lehet jól étkezni.

Kopenhágából írják, hogy a „Club des gourmets” elnöke, Rinchabard ur itt érdekes előadást tartott az ételekről és az étkezésről. Többek között megemlítette, hogy a háború befejezése után ismét feléledt az evés művészete. Kiváló emberek ismét foglalkoznak ezzel a művészettel és tehetségük szerint igyekeznek fejleszteni. Áttérvén a terített asztalra, nyomatékosan hangsúlyozta, hogy az ételket nem lehet kellőképpen méltányolni és értékelni, ha az asztalnál nők is ülnek.

— Ha az asztalnál nők ülnek — fejtegette ki ezt a gondolatát — akkor a férfiak nem szentelhetik többé a figyelmüket teljesen a tányérekün levő ételnek. Mindenekelőtt a férfiak túlnyomó többsége érzéki lény lévén s a jólakottság ezt az érzékiséget még inkább fokozza, akarva, nem akarva a nők hatása alá kerül. Mihelyt pedig a férfi a nő hatása alá kerül, képtelen az ételbe rejő zamatot, jóságot és szépséget teljes mértékben kiélvezni.

— De azután nem szabad elfelejteni — folytatta a szónok — hogy a nők nem törődnek az evéssel annyit, mint a férfiak, ha társaságban vannak. Társaságban a nők a maguk számára követelik a figyelmet s azon törik a férfiakat, miképpen kelthetnének valamilyen módon feltűnést. A nők általában gyorsan esznek látszik rajtuk, hogy többet törődnek a pudefüggel vagy a frizurájukkal, mint akármelyik pástétom-költeménnyel vagy mártás-csodával. — Rinchabard ur arra a konkluzióra jutott, hogy ételket élvezni csakis férfiak társaságában lehet. Ha a férfiak maguk között vannak, szívvel-lélekkel átadhatják magukat az evés művészetének. Végezetül, hogy ezt az állítását még megerősítse, Lucullust citálta. — Amikor Lucullus szakácsa egy ízben remekelt, akkor Lucullus odaszólt a rabszolgának:

— Mondd meg a szakácsnak, hogy ma Lucullus urnál fog ebédelni...

Ez az igazi. Egyedül lenni s egyedül elmerülni a „költeményekben” és az „álmokban”. Ez még többet ér, mintha a férfiak egymás közt vannak.

— Nem szabad ugyanis megfélemedezni arról — mosolygott Rinchabard ur, mialatt lemenőben volt az előadói dobogóról — hogy vannak férfiak, akik beszélni szeretnek. Már pedig az evésművészet legnagyobb ellensége a szó.

— Elsülyedt egy román gőzös. Bucurestiből jelentik: A Siria nevű román gőzös, amely Galatiból épületfát szállított Szalonikibe, az Égei tengeren, a trepofi foknál, a nagy vihar következtében elsülyedt. A kapitány és a 25 főnyi legénység uszva megmenekült.

— Hadihajókat rendelt Románia Olaszországban. Bucurestiből jelentik: A Daily News jelentése szerint Románia Olaszországban több hadihajót rendelt, közöttük két torpedót és tengeralattjárót. A hajók mindegyike 200 ezer font sterlingbe kerül fegyverzet nélkül. Valószínű, hogy még az Averescu-kormány alatt feladott rendelésekről van szó.

— Nagy feltűnést keltő feljelentés Clujon. Clujról (Kolozsvárról) jelentik: Az Atalanta autókereskedelmi vállalat ma délelőtt bünvádi feljelentést tett Antos Béla, a Mercur zálogház volt tulajdonosa ellen, csalás, sikkasztás és okirathamítás miatt. A feljelentés szerint Antos a szélhámosságok egész sorozatát követte el, amivel a vállalatot súlyosan megkárosította. A sikkasztó zálogháztulajdonos jelenleg Brasovban (Brassóban) tartózkodik, ezért az ügyészség megkereste a brasovi rendőrséget, hogy tartóztassa le Antost. A feljelentés élénk feltűnést keltett, mert Antos közismert személyiség volt Clujon.

## Az első női pilóta átrepülte az Óceánt.

A „Barátság” 22 órai repülés után az európai partok előtt benzinhány miatt kénytelen volt leszállani. — Miss Boll üdvözli a győztes vetélytársnőt.

(Az Aradi Közlöny londoni tudósítójának távirata.) A „Barátság” sikeres óceánrepülésével a gép női pilótájának, Miss Earhartnak megvalósult az álma, hogy ő legyen az első nő, aki átrepül az Atlanti óceánt. A bátorszívű amerikai hölgy Stulz pilótával felváltva vezette a gépet.

A cardigi jelentések szerint a gép a várostól 25 kilométernyire fekvő Barry Port közelében szállott le. A hidroplán motorcsónakkal vontatták a partra és azonnal megvizsgálták, vajon folytathatja-e útját Southampton felé. A leszállás után nemsokára egész tömeg özönlött Parry Port felé, hogy ott üdvözöljék a bátor repülőket. A megérkezéskor Stulz pilóta elmondotta az újságíróknak, hogy a köd és eső miatt nagy nehézségekkel járt az irány betartása. Amikor észrevette, hogy a végére ér benzinkészletének, elhatározta, hogy a legelső kedvező alkalommal leszáll. A leszállás kizárólag benzinhány miatt történt meg, mert a benzin alig néhány mérföld megtételére volt még elég.

Miss Earhart fáradtsága miatt csak igen keveset mondott. A bátor repülő, ha csak lehetséges, repülőgépen megy tovább Southamptonba. A „Barátság” az óceánt mintegy 22 óra alatt repülte át.

— Szűdy Elemér provokálta Sándor Pált. Budapestről táviratozzák: A 8 Órai Újság értesülése szerint Darányi Kálmán miniszterelnökségi államtitkár és Szűdy Elemér sajtófőnök Sándor Pált provokáltatták a képviselőház ülésén tett kijelentéséért.

— Bezárják az italmérési engedély nélküli működő aradi korcsmákat. Az aradi pénzügyigazgatóság felhívja az érdekeltek figyelmét, hogy az újabb kiadott pénzügyminiszteri rendelet szigorú meghagyása következtében, mindama italmérési helyiségeket, amelyek nem rendelkeznek italmérési engedéllyel, haladéktalanul bezárják és az illető italmérők ellen a legszigorúbb megtorlást alkalmazzák.

— Elfogták az aradi vizsgálóbíró szökevényét. Megirtuk, hogy néhány nappal ezelőtt Radu Pascu vizsgálóbíró előszobájából, ahová kihallgatása miatt vezették elő, nyomtalanul eltűnt Tóth Gyulai István lopással vádolt ujaradi fiatalember. A szökevény kézrekerítésére bevezetett nyomozás eredménytelenül maradt, míg mára a petrisi csendőrség véletlen folytán elfogta a szökevényt. Napok óta, ugyanis rejtélyes tolvajlások történtek a faluban, amelyeket a hátrahagyott nyomok szerint ugyanaz a személy követett el. A csendőrök bevezették a nyomozást és ma hajnalban sikerült elfogni Tóth Gyulát, aki Tass Mihály nevű társával épen újabb lopást kísérelt meg. Tóth Gyulai beismerte szándékát, míg Tass tagadja, hogy lopni akart volna és azt állítja, hogy ő csak sétálni indult Tóth Gyulával. Mindkettőjüket bezárították az aradi ügyészség fogdájaiba.

— Egy lugoji soffőr autókészleteket lopott Aradon. Ma följelentés érkezett a kerületi őrségre, hogy a Moise Nicoara (Petőfi) utcában levő Goldschmidt-garázsban az elmúlt éjszaka betörés történt. Az éjszaka ugyanis egy lugoji soffőr kért bebocsátást, akit a portás be is engedett autójával együtt. A reggeli órákban a soffőr távozása után azt a meglepő vakmerőséget észlelték, hogy a szállásra beengedett soffőr egy ott veszteglő autónak irányjelzőjét, valamint több értékeesebb alkatrészét ellopta. A vizsgálat megindult a lugoji soffőr kézrekerítésére.

— Szikvizgyárat létesítettek az aradi fűszerkiskereskedők. Ma délután tartották meg a hivatalos hatósági szemlést az aradi fűszerkiskereskedők szindikátusának most létesített szikvizgyaránál. A Baritiu (Rákóczi) ucca 17. szám alatt levő gyárban megjelent dr. Cucu Vazul városi főorvos, Mihajlovics Gyula tüzoltóparancsnok és Pocioianu János szolgálati főnök, ezenkívül több hivatalos személy, akik megvizsgálták a gyár teljesen modern berendezését, amelyet rendben levőnek találtak. A szemle után bő uszonnát szolgáltak fel a résztvevőknek. A gyár megnyitását nagy érdeklődéssel várják a kiskereskedők.

A st-johni jelentések szerint Miss Boll, a Miss Columbia pilótanője táviratilag üdvözölte Miss Earhartot. Miss Boll és társai hajón szállították el a gépet Southamptonba és onnan indulnak visszafelé repülőgépen. Bár Boll kisasszony némi csalódást érez, amiért nem ő az első nő, aki az Atlanti óceánt átrepülte, nagyon elismerően nyilatkozott szerencseesebb vetélytársnőjéről.

Az éjszakai jelentések szerint a Barátság pilótái délután tovább repültek Southamptonba.

Erhardt kisasszony, a Barátság egyik utasa mondotta: sikerükből kétségtelenül megállapítható, hogy az Atlanti óceánt nyugatról keletre át lehet repülni, sőt ezen vonalon rendszeres repülőjáratokat lehetne létesíteni. Én csak egyszerű utas voltam a Barátságon — mondotta Erhardt kisasszony. — A huszonegy órától, ameddig az ut tartott, csak az első óra volt a kellemes, az ut többi részében állandóan erős hófúvás és jégeső volt. A nagy köd miatt sokszor ezer lábnál magasabban kellett szállunk és különösen kellemetlen volt, hogy az egész uton hátszelünk volt.

— Bizonytalan a német kormány megalakulásának ideje. Berlinből jelentik: Az új német kormány megalakulásának ideje még mindig bizonytalan. A pártvezérek tegnapi tanácskozásai eredménytelenek maradtak és a helyzet megoldását csak a jövő hétre várják.

— Tizenkét éves aradi kisleány tragikus balesete. Súlyos kimenetelű ebmarás történt a mai napon. Beran Mladin, Sava Raicu (György-ucca) 55. szám alatti lakos jelent meg délután a rendőrségen és elmondotta, hogy a szomszédban lakó Obrad Pál korcsmáros kutyája 12 esztendő Julia nevű leányát megharapta, úgy, hogy arcából egy egész darabot szinte teljesen kiharapott. Lungulescu rendőrtiszt szállott ki a helyszínre, aki a kisleányt a gyermekkorházba szállította, ahol bekötötték a súlyos sebet. A vizsgálat megindult, vajjon Obrad Pál kutyája nem veszett-e és a súlyos szerencsétlenségért kit terhel a felelősség.

— Bomba robbant a detroiti törvényszék épületében. Detroitból jelentik: A kerületi törvényszék egyik oldalfolyosóján ma bomba robbant, ami nagy rémületet keltett a megjelentek között. A robbanás következtében több ember sebesült meg az ablakok pedig az egész környéken bezúzódtak.

— Molnár Ferenc nyilatkozik állítólagos válásáról. Budapestről jelentik: A sajtóban nemrég az a hír látott napvilágot, hogy Molnár Ferenc elvált feleségétől, Darvas Lilitől. — A „Neues Wiener Tagblatt” budapesti tudósítója a hírre vonatkozólag megkérdezte Molnár Ferencet, aki kijelentette, hogy a válásról szóló hírek teljesen alaptalanok. Felesége — mondotta Molnár Ferenc — jelenleg az edlachi szanatóriumban tartózkodik és vasárnap hozzáutazik. Együtt maradnak a szanatóriumban hosszabb ideig, mert Molnár itt fejezi be új szindarabját.

— Autó és bicikli karambolja. Tegnap este könnyebb kimenetelű karambol történt a Bihari-úton. Az Ar. 813. számot viselő autó elütötte Satorius Ferencet, aki kerékpáron igyekezett a város felé. Satorius lezuhant a gépről, azonban szerencséire csak könnyebb horzsolásokat szenvedett, csupán biciklijét vájt hasznavehetetlenné. Megindult a vizsgálat, hogy vajjon az autó soffőrijét terheli-e felelősség a gázolásért.

— Csalással vádolt aradi ügynök. Ma délelőtt megjelent az aradi rendőrségen Malvusz Gerzon Strada Cuza Voda (Thököly Imre-ucca) 12. szám alatti lakos és feljelentést tett csalás címén Ehrenfeld Samu ügynök ellen, aki tőle nagyobb összeget kicserélt és kötelezettségeinek nem tett eleget.

— Kegyelemet kapott egy csaló médium. Budapestről táviratozzák: László László ismert csaló médiumot, aki annak idején több bűncselekményért hat évi súlyos fegyházat kapott, büntetése felének kitöltése után, most kegyelembe részesítették.

## Mindenkinek ajánlatos!

A csehszlovák állami osztálysorsjátékban résztvenni.

**49 millió össznyeremények,  
2 millió főnyeremény!**

Rendelések a világhírű főelárusító cégnél:

**WALD BANKHÁZ, KOSICE**

1/4 Kc 20, 1/2 Kc 40, 1/1 Kc 80,  
dupla (2 egész, egyenlő számú sors-  
jegy) Kc 160.

Szétküldés felírat nélküli borítékban.

Befizetés a sorsjegy és játékterv vétele után külföldi postautalványon vagy ajánlott levélben. 2865

I. oszt. huzása

**1928. június 25.**

## Hajlék nélkül maradt az aradi Katolikus Kör

**A püspökség az épületet átadja a zárdának. — Új helyiséget keres a Katolikus Kör.**

(Arad, június 19.) Fontos ügyben tartott ülést ma délután 6 órakor, dr. Parecz Béla elnökletével az aradi Katolikus Kör. A Katolikus Kör — mint ismeretes — a Nicu Filipescu (Flórián)-uccában kapott helyiséget. A napokban a timisoarai (temesvári) püspöki iroda értesítette a Kör vezetőségét, hogy a fiu-internátust, miután nagy deficit mutatkozott, megszünteti és az épületet az aradi zár-

dának adja át internátus céljára. Ennek folytán a Katolikus Kör sem maradhat meg, hanem augusztus elsejével át kell adni helyiséget a zárdának. A mai választmányi ülésen az új helyiség szerzésének kérdését vitatták meg, majd több erre vonatkozó javaslat került tárgyalásra, érdemleges döntést azonban még nem hoztak.

## Nagyatádi Szabó István unokahuga megszökött a zárdából és görli lett a Király Színházban.

**Két pengőt kap naponta, mert nincs protekciója s megboldogult nagybátyjára nem akar hivatkozni**

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójának távirata.) Ezelőtt három hónappal a „Rose Marie” egyik előadásán egy kislány tűnt fel, aki a színpad szélén ült s mosolygott. Kis görlice volt, új görlice, aki féltéken pislogott a nagy-nagy reflektorfényben, mintha igazi kis gerlice verdesné gyenge szárnyával az ezüstkalitka falát. Ez a kis görli aztán táncolt másik ötven társával egyforma, szögletes vagy hajlékony mozdulatokkal és este, az előadás után, a sápadt csillagátor alatt szépen, csendesesen hazament a józsefvárosi kis lakásba.

Amint később kiderült, ezt a kis görli Nagyatádi Szabó Rózsikának hívják s unokahuga a néhai nagy kispapvezérnek, Nagyatádi Szabó Istvánnak. A legsötétebb Józsefváros palánkos, gurba sikátorában lakik Nagyatádi Szabó Rózszi, aki egyszerre csak idecsöppent a világos, villanyos nagyvárosba és mindent otthagytott azért, hogy csak színpadra léphessen. Ő a következőket mondja:

— Kissé talán furcsa az út a tehénfejéstől, a csirkeetéstől, a krumplikapálástól a Király Színház táncosnőségéig, de mégis semmi fantasztikus abban, hogy eljöttem a faluból. A nagybátyám egyszer felhozott Pestre ezelőtt pár éve s elvitt engem a ligeti színházba.

— A legszebb dísz. A francia kozmetikusok kongresszusán az elnöklő Henry de la Combe kozmetikus a hajkultuszról érkezett. Többek között így szólt: — „... pompásan illatos hajra gondolok, mely mint a folyékony arany hosszú, természetes hullámokban omlik alá a sötét, selyemlágú fürtökben, melyek lehetőszerűen könnyűek, a nők legszebb ékességére.” Mért látunk oly ritkán ilyen szép haját, miért lehet a szép és egészséges gyermekhalat csak oly ritkán átmenteni a későbbi évekbe? Mert a legszebb dísz megtartására és helyes ápolására nem fordítunk elég gondot. A helyes hajápolás nem más, mint célszerű hajmosás, mely azért szükséges, hogy a hajnak egészséges tisztaságot adjon. Mily nagy élvezetet szerez az Elida shampooval való rendszeres fejmosás. Ez a hajápolószert speciális szappanból készült: abszolút ártalmatlansága és szódamentessége garantálva van. Mily kellemesen hat az Elida shampooval való mosás a fejidegekre és az egész szervezetre. Az egészséges, természetesen ápoló haj vonzó és kellemes. Ez a legszebb ékesség, — a női szépség koronája — az Elida shampooval való már egyszeri hajmosás eredménye.

— RÁDIO-MŰSOR, 1928. június 20. Szerda. (Romániai idő.) Wien. 21.30. Kamarazeneest. utána könnyű zene. — Berlin. 22. Népszerű zenekari hangverseny. — Breslau. 22.20. Bronislav v. Pozniar zongorahangversenye. — Frankfurt. 20.30. Verdi-Troubadur operaelőadás. — Lipcse. 21.45. Ének és hegedűhangverseny. 23.15. Szó rakoztató és tánczene. — Milano. 21.45. Könyvi zene. — Nápoly. 21.50. Zenekari hangverseny szóló és kórénekkel. — Prága. 20. Figaro házassága. operaelőadás. — Róma. 21.10. Debussy-hangverseny. — Zágráb. 21.35. Schubert-est. — Budapest. 10.30. Hírek. közzgazdaság. 18.40. Zenekari hangverseny. 22.50. Cigányzene.

— A Nyugat június 16-i számának kimagasló érdekességi közleménye Lechner Ödönnek, a magyar építőművész-zseninek kiadatlan ifjúkori levelei menyasszonyához. A leveleket Vámos Ferenc kommentárjával bocsátja a nyilvánosság elé a Nyugat. A szám kritikai részéből ki kell emelni Ignotus vitacikkét Ady körül. A gazdag szépirodalmi részben Dallos Sándor, Kürti Pál és Sziráky Judit novelláit találjuk. A szám folytatja Szergejev-Genszkij a „Szinvaítózás” c. hatalmas regényét. Egyes szám ára 60 lej, negyedévi előfizetés 300 lej. Kapható minden könyvkereskedésben. Főbizományos: Pallas, Cluj, Strada I. Ratiu A.

— Ott annyira megtetszett nekem a színház, hogy elhatároztam azt, hogy színésznek leszek. Egyszerre csak a büffislánnyal ismerkedtem meg, de sajnos, hamar kellett hazamennem. Otthon zárdába jártam, de a budapesti színelőadás után nem volt nyugtom és megszökötem a zárdából. A szüleim természetesen nagyon elleneztek azt, hogy Pestre jöjjelek, de én addig könyörögtem, addig buskomorkodtam, sirtam, rimázkodtam, míg elengedtek.

— Bementem a Budapesti Színházba s jelentkeztem, hogy játszani akarok. Kérdezték, hogy tudok-e táncolni. Tudok, mondtam nekik. Otthon már tanultam táncolni. Végigjártam már két kurzust a nagyatádi tánciskolában. Felvettek. Egy ideig a Budapesti Színházban táncoltam. Onnan Békéscsabára, majd Győrbe kerültem. De vidéken nem akartak rendes gázsit adni és a színházigazgatók borzasztóan csúnyán viselkedtek, ugyannyira, hogy visszaszökötem Pestre. Lázár igazgató ur leszerződtetett a karba. Két pengőt kapok egy napra, mert nekem nincs protekcióm és boldogult Pista bátyámra sose hivatkoztam. Majd előre megvegyek én enélkül is.

Tízennyolc éves. Feketehaju. Kékszemű. Kedves. Nem cigarettázik. Illedelmes, büszke. Valódi leány.

## Hollywood legujabb botránya

**Háromnegyed millió dollár kártérítésre ítélték Jackie Coogan anyját „szivtolvajlásért”. — Bernsteinné válópöre férje ellen. — Mit szól Jack Coogan, a felszarvazott férj?**

(Az Aradi Közlöny távirati tudósítása.) Hollywoodban minden esztendőnek megvan a maga szenzációja. Ez a szenzáció nem az, hogy Pola Negri eválik hercegi férjétől, sem az, hogy Menjou újra megnősült, hanem Jackie Coogan, az ismert filmsodagyerek anyjának az esete egy filmgyári üzletvezető feleségével.

Az történt ugyanis, hogy Mrs. Corabell Bernstein. Arthur Bernstein, a „Jackie Coogan Pictures Corp” business menedzserének a felesége válópert indított férje ellen azért, mert Bernstein ur megcsalta őt. Hogy kivel? Jackie mamájával, Mrs. Lillian Coogannal, akit bírósághoz benyújtott válókeresetben „szivtolvajnak”, nevezett. A válókereset az egész amerikai filmvilágban óriási szenzációt keltett és mindenki érthető érdeklődéssel várta a bíróság ítéletét. A bíróság több napon át foglalkozott a Bernstein-házaspár ügyével s végül ítélezett: a házasságot a férj hibájából felbontotta s egyben Coogan mamát sem kevesebb, mint 750.000 dollár kártérítésre ítélt.

A szivtolvajnak Mrs. Coogannak meg kell lakolni, kiáltotta az ítélet kihirdetése előtt Bernsteinné, — mert elrabolta a férjem szivét.

És Cooganné meg is lakolt. Hogy ennek az ügynek milyen folytatása lesz, hogy Cooganné megfizeti-e a hatalmas kártérítést összeget, hogy Jack Coogan, a kis Jackie papája mit szól az ügyhöz, azt ebben a pillanatban nem tudjuk. Sokan azt hangoztatják, hogy az egész ügynek anyagi háttére van. Coogannéknek sok a pénzüik, Bernsteinné szerethetnének valamit kapni ebből a pénzből és most az a kérdés, kapnak-e?

— Letartóztatták a Magyar Légiforgalmi R. T. igazgatóját. Budapestről táviratozzák: A Magyar Légiforgalmi R. T. vezérigazgatóját különféle szabálytalanságokért és mintegy félmillió pengő elsikkasztása miatt ma letartóztatták. A vezérigazgató budapesti lakásán, valamint a Légiforgalmi hivatali helyiségeiben tartott rendőrségi házkutatás során egymásra sulyu iratot foglaltak le, amelyet az ügyészségre szállítottak tanulmányozás végett.

— Nobile a Brazíliai Aeroklub díszelnöke. Rio de Janeiróból jelentik: A Brazíliai Aeroklub ma díszelnökévé választotta meg Nobile tábornokot.

— A Columbus robbanásának 37 áldozata volt. Bogotából jelentik: Beszámoltunk a Columbus amerikai ágyunaszád robbanásáról. A hivatalos jelentés szerint a robbanásnak 37 halálos áldozata volt, a hetven főnyi legénységből mindössze nyolcan maradtak sértetlenek.

— Gleitze asszony ismét átussza a La Manche csatornát. Londonból jelentik: Mercedes Gleitze, a La Manche csatorna átszúzója kijelentette, hogy csütörtökön vagy pénteken megkísérli az ir tengersizoros átszúzását.

— Hadkötelesek összeírása. Az I. kerületi rendőrség hivatalosan közli, hogy az 1929-es katonai kontingensbe tartozó hadkötelesek június hó 29-én haladéktalanul jelentkezzenek összeírás céljából a megyei prefekturán.

— Ok nélkül leigazolt aradi lakosok. Mai lapunkban az a hír jelent meg, hogy a rendőrség előállította Berkó Sámuel és Madék Róza aradi lakosokat, akiket igazoló iratok nélkül találtak Aradon. A rendőrségen beigazolódtak, hogy nincs ok ellenük eljárni és kihallgatásuk után nyomban szabadlábra is helyezték őket.

— Lezuhant egy oceanrepülő. Newyorkból jelentik: La Costa híres oceanrepülő ma súlyos szerencsétlenség érte. A repülő géppel lezuhant a roosewelfieldi repülőtérről és megsebesült, két társa pedig sértetlen maradt.

— Elsimult az aradi iparoscsalád botránya. Mai számunkban hirt adtunk egy aradi iparos család botrányáról. Az ügyben szereplő Szilágyi József ma megjelent szerkesztőségünkben és elmondta, hogy a botrányról jelentett körülmények nem felelnek meg egészen a tényállásnak és különben is felesége nyomban a jegyzőkönyv fellevele után a feljelentést ellene visszavonta.

— Új gramofon-lemezek érkeztek Kerpelhez.

— Orvosi hír. Dr. Boteiu Aurel főorvos, bőrgyógyász, rendelőjét Str. Metianu (Forray-ucca) 6. sz. alá helyezte át.

— Makulatura papír, tiszta újságpéldányok, csomagolási célra, 5 kilogrammos kötegelésben olcsón kaphatók az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

## Filmhős a színpadon.

Ramon Novarro áttér a színpadra.

(Az Aradi Közlöny távirati tudósítása.) Hollywoodnak új szenzációja van: Ramon Novarro otthagyja a filmet. Erről maga számol be a következő írásban: A filmszínház szerepét általában tévesen fogják föl. Azt hiszik, hogy a közönség nem kíván többet a filmszínésztől, minthogy szép, hódító és elegáns legyen. Bizonyos, hogy a nagy filmek férfi főszereplője ma a great lover, a nagy szerelmes, a modern Don Juan, aki jólszabott frakkban játsza végig kosztümös elődeinek ismert komédiáját, amit valljuk be, nem is olyan nehéz megcsinálni. Elvégre nem csoda, ha a nők azokért a férfiakért rajonganak, akik meghódítják őket.

A film rövid és hatalmas történetében így alakult ki az ideális férfi típusa, a perfect lover, a tökéletes szerelmes. Nagyon sok filmszínészt kényszerítettek direktoraik, hogy ezt a szerepet játsszák. Én azonban azt hiszem, hogy ezzel hamis képet kap a közönség az életről: a tökéletes szerelmesek csak a filmvászonon olyan gyakoriak és fenségesek és a magánéletben nincs is szükség erre a tökéletes ségre.

Idővel rájön az ember arra, hogy nagyon rossz érzés bálványának lenni. Sokkal szabadabb érzés a bálványimádók közé tartozni. Nekem is van egy bálványom, amiről most beszélni akarok: ez a színpad. Nem akarom ezzel azt mondani, hogy a filmjáték nem érdekel, vagy hogy nem játszom szívesen filmen. A filmjáték azonban olyan kicsiny területre szorítkozik, hogy az nem elégíthet ki teljesen, ez a kicsiny terület az emberi test, amelyet nem is kapunk teljes egészében, csak képét kapjuk. Van azonban a színpadnak egy eszköze, amely nek sokszor hiányt érzem: a szó, a hang.

Már kisgyermekkoromban nagy vágyat éreztem az énekléshez, a színpadhoz. Hangom azóta megerősödött, kifinomult és én gondoltam arra, hogy ki is képeztessem. Az utóbbi időben elhatároztam, hogy színpadon is fellépek. Los Angelesben ez néhányszor meg is történt, talán szabad azt is hozzátennem, hogy nagy sikerrel. Nehogy azt higgye azonban valaki, hogy készületlenül lépek a színpadra. Azoknak, akik ezt hiszik, érdekes dolgot meséllek el.

Hollywoodi kastélyomban építtettem magamnak egy kis színpadot. Ez a színpad egy külön épületrészben van, valójában ez egy háromszáz férőhelyes színház. Itt hódolok színpadi szenvedélyemnek és amikor egy-egy társulattal betanultam egy új darabot, meghívom ismerőseimet és a szakembereket és előadjuk azt előttük. Természetesen új diszleteket csináltatok a darabokhoz, úgy, hogy ez nem is műkedvelő színpad, hanem komoly kísérleti színház. Legszívesebben énekelek. Nagyon sok szerepet tudok már. Játsoztuk ezen a színpadon Mozartot, Puccinét, Leoncavallót és nagyon sokszor adtam elő és játszottam magam is Wagner, Verdi operáiból.

Színpadi szereplésem nem vonatkozik kizárólag az operára. Játsozom drámában is, még pedig nagyon szívesen. Sokszor, mikor filmen láttam magam, az volt az érzésem, hogy nem vagyok jelen a vásznon. A színpadon, ahol legtöbbször a rendezést is magam vállalom, ezt a kielégítetlenséget sohasem érzem. Így van ez más színészekkel is? Azt hiszem, igen.

## SPORT

O Uszóverseny Oradeán. A „Nagyváradí Sport Egylet” a Com. Central és Com. Reg. subcomisia Sporturilor de Innot megbízásából 1928 július 1-ei dátummal uszóversenyt rendez Nagyvárad kerületi bajnokságáért, valamint a Félix-fürdői serleg vándordíjáért a Félix-fürdő uszodájában délután 4 órai kezdettel az alábbi feltételekkel: Versenyszámok: 1. 100 m. mellúszás ifjúsági 18 évig. 2. 100 m. hátúszás ifjúsági 18 évig. 3. 100 m. gyorsúszás ifjúsági 18 évig. 4. 50 m. hölgy mellúszás. 5. 50 m. hölgy hátúszás. 6. 50 m. hölgy gyorsúszás. 7. 33 és egyharmad m. buváruszás. 8. 100 m. gyorsúszás. 9. 500 m. hátúszás. 10. 100 m. mellúszás. 11. 100 m. hátúszás. 12. 66 és kétharmad

m. oldalszás. 13. 4×33 és egyharmad m. vegyes staféta (mell, hát, oldal, gyors). 14. 3×33 és egyharmad m. vegyes staféta (mell,

hát, gyors). 15. Vízipolo-mérkőzés senior 5-ös csapatok részére. 16. Vízipolo-mérkőzés ifjúsági 5-ös csapatok részére.

## Panamavádak a magyar képviselőházban.

A gyufajavaslatlalt kapcsolatban Sándor Pál beszéde közben nagy vihar tört ki. — „A képviselők panamáznak.”

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójától.) A képviselőház mai ülésén Rassay Károly hosszú beszédben támadta a gyufamonopolium-javaslatot, amelyet kereskedelmi, ipari és mezőgazdasági szempontból kritizál, kijelenti, hogy egyikre sem fog a javaslat haszonnal járni és végül követeli, hogy utalják az egész javaslatot ismét a bizottság elé. A bizottság újból letárgyalja és azután kerüljön a parlament elé.

Rassay Károly után Sándor Pál élesen támadta a gyufajavaslatot és szerinte a kormány belekényszerítette a magyar gyufagyárakat, hogy megváltassák magukat a svéd tröszt által.

— „Az egész ország tele van azzal, hogy mindenütt panama van, hogy a képviselők panamáznak”, mondotta Sándor Pál, mire óriási zaj támad. Majd beszédét folytatva kijelenti, a miniszterelnökről elismeri, hogy tisztakezü ember, de nem mondhatja ugyanezt környe-

zetéről.

Bud János pénzügyminiszter visszautasítja az általános vádaskodást, mire Sándor Pál kijelenti, hogy nemrég átadott a miniszternek egy szerződéstervezetet, amelyben tizenöt cég a vasuti kölcsönkötvények valorizációját kéri. Amennyiben ez megtörténik, 22 százalékot adnak egy, a pénzügyminiszter környezetében lévő hivatalnoknak. Ezt a tervezetet azzal adta át Budnak annak idején, hogy indíttassa meg az ügyben az eljárást. Bud nyomban válaszol és kijelenti, tudja, hogy Sándor Pál Friedmann Ernő mégegvetemi tanárra célozott. Azonban mindaz, amit erre nézve mondott, valótlanak bizonyult.

Sándor Pál végül, félreértett szavait helyreigazítja és kijelenti, hogy senki becsületében nem akart kételkedni, csupán figyelmeztetni kívánta a Házat, vigyázzanak, nehogy panamavádakkal lehessen illetni a közéleti embereket.

## Ujra divatbajon a hosszú haj. Fellendült a copfkereskedelem Magyarországon.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójának távirata.) Éva anyánk óta az a jelszavuk a nőknek, hogy: ami tiltott az jó. Amikor azután elérték céljukat, hamarosan megunták a megengedett dolgot és képesek azt kívánni, vajha újból megtiltanák, mert úgy mégis jobban esett.

Itt van kérem, a nők ugynevezett disze: a haj. Egyszerre — minden átmenet nélkül — eszükbe jutott, hogy a hosszú copf kényelmetlen, hogy a hajtűktől fáj a fejük, hogy a nagy hajtömeget bajos tisztán tartani. Addig érveltek, logikusan és nem logikusan, míg meggyőzték a világot arról, hogy egyedül üdvözítő csak a rövid haj lehet. Ma már a legkonzervatívabb apa és legnagyobb erkölcsös férj is elismeri, hogy a hosszú haj túlhaladott állapot.

Kezdték a szép, tömött körhajon, később ezt is soknak találták, majd levágatták bubira. Ez nem volt elég férfias, mire divatba hozták az etont. Borotválták, nyirták mindenféle uton-módon és eltávolították a hajszálakat. A cél az volt, hogy minél kevesebb legyen belőle. Már kezdtünk hozzászokni ahhoz, hogy csak hosszabb tündés után jövünk rá, férfivagy női fej az, amelyik egy ablakból vagy páholyból kikandikál, már bámulunk, sőt mosolygunk, ha egy kontyot látunk. A válóok már nem a bubifrizura, hanem a hosszú haj. — Szóval ott tartunk, hogy a copf kezd tilos lenni. Mi sem természetesebb tehát, mint az,

hogy a nők világában ismét feltámadt a hajkorona utáni vágy.

Beszéltem több budapesti nőfodrasszal és egyhanguan úgy nyilatkoztak, hogy bizony a hölgyek megunták az etont meg a bubit, s újra növesztik a hajukat, de mert a dolog nagyon sürgős, hamis copfokat raknak a fejükre. Azok a nők, akik mégis adnak valamit arra, hogy logikusnak tartsák őket, azt mondják, hogy nagyon sok pénzbe kerül a rövid haj ondolásása s igazítása és „spórolásból” akarják újra visszavarázsolni a kontyot.

— Szóval a hamis copfokat olcsón adják? — kérdem egy értelmes pesti József-köruti fodrásmestertől, mert én bedültem annak, hogy a nők spórolni akarnak a hosszú hajjal.

— Tizenkét pengőtől hatvan-nyolcvan pengőig mennek a copfok árai, attól függ, milyet akar és ki a vásárló.

— Elegáns nők is veszik a copfokat?

— Azok még a legtöbben, mert most inár komolyan eljött a hosszú haj divatja. Van egy kuncsaftom, aki minden szombaton vesz egy copiot, a jó Isten tudja, hova teszi. De sok a parasztlány vevőm is, akik nyáron hazamennek mezei munkára s nem mernek a falu szája miatt bubifrizurával megjelenni, felrakják a kontyot öszig, amikor megint városi dáma lesz belőlük.

Fejcsóválva jöttem ki a borbélyüzletből s egyszerre észrevettem, hogy „Az asszony ingafag” dallamát füttyöröszem.

## A Bremen hősei megérkeztek Németországba

Bremen városa nagy ünnepséggel fogadta az óceánrepülőket. Deficittel végződött a pilóták amerikai utja.

(Az Aradi Közlöny berlini tudósítójának távirata.) A Bremen hőseit — mint mai számunkban megírtuk — nagy ünnepségekkel fogadták Bremenhavenben. A várost fellobogózták és a Columbus gőzös elé, amelyen a pilóták érkeztek, a Helgoland nevű hajót küldték ki. A gőzös felett öt repülőgép keringett. Amikor Köhl kapitány két társa kíséretében a partra lépett, a hajók és kikötőben levő gyárak szíriái bugással köszöntötték őket. A diszfogadtatás a Columbus hajón zajlott le, ahol a birodalmi kormány nevében Brandenburg miniszteri osztálytanácsos beszélt, aki kijelentette, hogy a hősök érdemeit Berlinben fogják tulajdonképpen megjutalmazni. Bremen város nevében Tuckwitz államtanácsos mondott beszédet, majd a német sajtószindikátus elnöke, Gustav Richter beszélt. Az üdvözlőbeszédre Köhl kapitány válaszolt, aki kijelentette, hogy a Németországból való startjuk óta minden egyes napjuk a legnagyobb élmény volt.

A lapok közlik Köhl kapitány nyilatkozatát, amelyben kijelenti, hogy a német repülőgépek és légi közlekedés ügyét nem tartja a fejlődés legmagasabb fokán állónak és ezért Amerikában szándékozik új munkakört keresni. Báró Hühnefeld a Norddeutscher Lloydhoz szerződik vissza. Mindkettőnek most dolgoznia kell, hogy előteremtsék azt az összeget, ami az Óceán átrepülésre kellett, miután sokkal több volt a kiadás, mint amennyit Hühnefeld rendelkezésére bocsátottak. Fitzmaurice őrnagy az ir légi kereskedelmi forgalmat akarja megszervezni.

Brémai jelentés szerint a Bremen repülő ma délben egy órakor megérkeztek Brémába, ahol óriási lelkesedéssel fogadták őket. A város házaán lefolyt ünnepélyes fogadtatás alkalmával Donanandt polgármester, a szenátus elnöke üdvözölte a hő repülőket, akiknek egyenként egy-egy gyönyörű művű aranyérmét nyújtott át.



## Közgazdaság.

### Az állatvásártéren lesz az aradi gabonapiac.

Aradváros vezetősége nagyszabású beruházásokat tervez.

(Arad, június 19.) Ma délelőtt újabb megbeszélést tartott Angel István dr. polgármester a létesítendő gabonapiac kérdésében. A megbeszélésen Dirlea Vazul gazdasági tanácsos és Vas Barona városi mérnök vettek részt és megállapodtak abban, hogy a gabonapiac az eredeti tervtől eltérőleg, mégsem a Stefan cel mare (Béla) téren, hanem az állatvásártéren lesz, miután sokkal megfelelőbbnek tartották az utóbbi helyet. A gabona- és állatvásár területét egyelőre betonfállal választják el egymástól, később azonban nagyobbarányú befektetést akar a város eszközölni a piac kibővítésére.

A tervek szerint később deszkafállal kerítik körül az egész gabonapiacot és megfelelő épületeket emelnek. Erre azonban az ideai költségvetésben nincsen fedezet, úgy, hogy most egyelőre meg kell elégedni ideiglenes intézkedésekkel. Illetékes körök lehetségesnek találják azonban, hogy a költségvetés jóváhagyásakor kiszámítják, mibe kerülne az átalakítás és a minisztérium jóváhagyásával, rendkívüli hitelt nyitnak erre a célra. Egyelőre pedig azon dolgoznak, hogy mielőbb létesüljön az állatvásártéri gabonapiac, ha ideiglenes formában is. Ez valószínűleg már a közeli napokban meg is történik.

#### Zürichben 3.17.50 a lej.

Helyi valutaárak. (Június hó 19.)  
Kifizetések: Berlin 39.20, Newyork 163.60, London 800, Páris 6.45.50, Milánó 8.63, Prága 4.86, Budapest 28.61, Zágráb 2.89.25, Bécs 23.07, Zürich 31.60. — Áru: Márka 39, dollár 163, angol font 795, francia frank 6.60, olasz lira 8.80, cseh korona 4.85, pengő 28.80, dinár 2.87, osztrák schilling 23.25, svájci frank 31. — Pénz: Márka 38.50, -dollár 162.50, angol font 790, francia frank 6.40, olasz lira 8.60, cseh korona 4.82, pengő 28.60, dinár 2.82, osztrák schilling 23, svájci frank 30.50. — Irányzat: lantya.

Zürichi tőzsdenyitás. (Június hó 19.)  
Berlin 123.97.50, Amsterdam 209.25, Newyork 518.65, London 2531.50, Páris 20.39.50, Milánó 27.28, Prága 15.38, Budapest 90.47.50, Belgrád

**FLIT**

'Sörgo kanna, felebe sával'

**Elpusztulnak legyek, szúnyogok, hangyák, poloskák, svábbogarak, molyok, bolhák stb.**

Óvakodjunk az utánzatoktól! Csak eredeti, plómbált Flit-kannát fogadjunk el!

Kizárólagos vezérképviselő:  
**Drogherie Standard**  
Bucuresti, 2. Strada Zariter

3927

9.13.25. Bucuresti 3.18, Varsó 58.15, Bécs 73.

Zürichi tőzsdézárlet. (Június hó 19.)

Berlin 123.95, Amsterdam 209.20, Newyork 518.65, London 2531.37.50, Páris 20.38.50, Milánó 27.27, Prága 15.37, Budapest 90.44.50, Belgrád 9.13.25, Bucuresti 3.17.50, Varsó 58.17.50, Bécs 73.

Bucuresti-i tőzsdézárlet. (Június hó 19.)

Devizák: Páris 6.42, Berlin 39, London 794, Newyork 163, Milánó 8.59, Zürich 31.40, Prága 4.82, Bécs 22.90, Budapest 28.70. — Valuták: Napoleon 635, márka 39.35, léva 1.17, török lira 0.84, angol font 795, francia frank 6.48, svájci frank 31.25, olasz lira 8.60, drachma 2.08, dinár 2.89, dollár 162.25, lengyel zloty 18.40, osztrák schilling 23.20, pengő 28.70, cseh korona 4.90.

= Június 23-án stabilizálják a frankot.

Párisból jelentik: A minisztertanács a frank stabilizációjának dátumát véglegesen június 23-ikában állapította meg. Elhatározták, hogy már a szombat délutáni rendkívüli ülésen megszövegezik a törvénytervezetet, a stabilizációs viszonyszámot és azt a pénzügyi bizottsággal és a kamarával meg azon éjen megtárgyalatják illetve megszavaztatják.

Felelős szerkesztő: RÉTHY JÓZSEF.

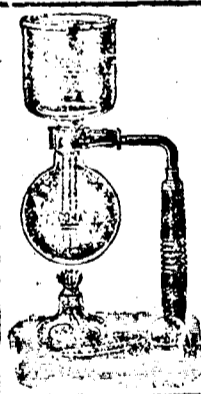
Cenzurat: Prefectura Judetului.

## Tragédia a falun.

A lezuhanó kereszt agyonsújtott egy kisiút Angyalkuton.

(Arad, június 19.) Megdöbbentő szerencsétlenség történt tegnap délután a közeli Gutenbrunn (Angyalkut) községben. A községben római katolikus templomra új keresztet emeltek. A torony alatt játszadozott Lucsidori Mihály 7 esztendő gyermek. Amikor a munkások a keresztet már egészen a torony tetejébe emelték, a húzócsiga hírelen felmondta a szolgálatot és a súlyos kereszt váratlanul lezuhanva, a szerencsétlen gyermek fejére esett és összezúzta kis koponyáját. Mire a munkások és a kíváncsi sokaság odarohant, már nem volt élet benne. A tragikus szerencsétlenség mély megdöbbenést keltett a község vallásos hívei körében. Az aradi ügyészség a csendőrség jelentése alapján megadta az eitemetési engedélyt, egyben azonban utasította a csendőrséget, hogy folytassa le a vizsgálatot, annak a megállapítása végett, hogy a kisgyermek haláláért kit terhel a felelősség.

**Az ERDÉLYI ÉLET minden száma szenzációs tartalommal jelenik meg.**



E kávéfőző gép bemutatása az

**'ATLANTICA'**

Arad, Bulevardul Regina Maria No. 12. üzletben.

Próbafőzés és ingyen kóstoló ma és a következő napokban.

## Kárpitoskellékek!!

Butorszövetek, matrac- és rolettagrádlik,  
Afrik, butorrugó és Jutavásznak,  
Zsákok, zsineg- és kötélárak,  
Malomhevederek, zsinórok, pokrócok,  
Ponyvák és autótetővásznak,  
Cipészfonalak,

legolcsóbb áron szerezhetők be:

Schönberger & Grünstein cégnél, Arad

Kenderárugyár. 3214

## Rumlis vásár

költözés miatt

**FISCHER-üvegüzletben**

ARAD, Neuman-palota.

Üzlethelyiség kiadó!

Berendezés eladó!

Czernóozky Mihály cipőüzletében Arad, vott Deák F.-u. 26., a múlt évről visszamaradt szíját műhelyemben készült

**férfi- és női cipők** feleslegesen leszállított árért lezárnak eladva. Egy pár fehér vászon

férfi cipő bőrtáppal 320 Lej. Egy pár fehér vászon női cipő bőrtáppal 260 Lej. Fekete sevré, laok, valamint szines férfi és női cipők legolcsóbb beszerzési forrása. 2729

## Megérkezett az 1928 típusu

4 hengeres, 4 keréktékes

**„Chrysler“**

Bámulatos olcsó áruk.

Megtekinthető a képviselőnél:

**„AUTOUNIVERSAL“** cségnél Dacia mellett

# Előrehaladott időny miatt kirakati árainkból e hó végéig 10% engedményt adunk.

„HERMA“ cipőüzlet, Neuman-palota.

## APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DÍJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4. vasárnap 5 Lei, vastagabb betűvel 8, illetve 10 Lei. A legkisebb hirdetés ára 10 szóig hétköznap 40, vasárnap 50 Lei. A vastagabb betűvel kívánt szavak aláhuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Hirdetéseket délután 5 óráig veszünk fel. Csak válaszhelvezettel ellátott kérdéskérdésre válaszolunk. Állatlatok, illetve levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefonszáma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

### ALKALMAZÁS.

TANULÓKAT felvesz Gáspár műszerész. Str. Horia 2. 3357

AGILIS ügynököket felvesz Biztosító Intézethez vezérképviselősk. Calvin János-ucca 3. hátsó lépcső emeletén. 3363

JÓBIZONYITVÁNNYAL rendelkező, magyarul, románul beszélő fiatal fűszerkereskedősegéd alkalmazást keres mielőbbi belépésre esetleg vidékre is elmegy. Cim Kocsis Béla. Siciu. 3364

VILLANYSZERELŐSEGÉD állandó külső munkára felvételt. Gáspár. Strada Horia 2. 3368

FIATAL péksegéd azonnali belépésre kerestetik. Cim Pogonvi pékség. Györök. 3367

MUNKÁSLÁNYOK felvétetnek G. Ienci nyomdába. Fischer Eliz-palota. 3371

TAGGYŰJTÉSRE és inkasszállásra azonnal alkalmazunk agilis egyeneket. Providenta. Str. Cloșca 15. 10503

SZOBAINAST keresek azonnaira. Cim Rudolf Mosse hirdetőben. 10503

PERFEKT román-magyar fordítót keresek egész napra. Cim az Aradi Közlöny kiadóiban. 3328

MAGÁNOS uriemberhez ajánlkozok háztartásban jártas, finomelkű, megbízható csinos urileány. Megkereséseket az Aradi Közlöny kiadóiba kér „Arva” jelzőre. 3372

### LAKÁS.

EGY ÉS KÉTSZOBÁS lakás kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóiban. 250

Ugy alszik, mint az angyal, ha „ANTIPOL“-al irtja poloskáját. Valódi csakis Wolsz patikában. Üvege 20 lei.

## A főtéren

két udvari szobából álló, műhelynek, szalonnak vagy irodának alkalmas helyiség azonnaira

KIADÓ.

Cim az Aradi Közlöny kiadóiban. 1857

### VÉTEL ÉS ELADÁS.

ANTIK ÉS MODERN bútorokat műtárgyakat, antik poharakat, márkás porcelánokat, antik sálakat, használt bútorokat, szőnyegeket, szervizeket, férfi ruhákat, fehérneműket stb. bizományba veszek, azok maras árban való eladásáról gondoskodom. Szegény. Str. Horia (Széchenyi-ú.) Neuman palota. 1000

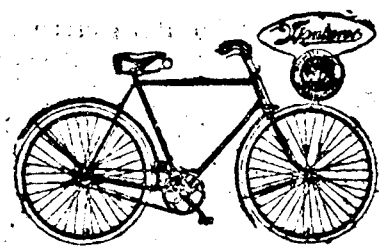
PIANINO. Bösendorfer zongora. Biedermeyer szalon. antik intarziás női íróasztal, vitrin, antik comódok, szekrények, ágyak, asztalok, székek, lámpák, ebédlők, hálóok, uriszoba, szalónok, antik órák, szőnyegek, zsolnai majolikák, dísz tárgyak, porszívó gép, selyem török terítő, etazserek, tükrök, kristály csillárok, képrámák, hintaszék, antik asztalomok, poharak, Sebunda-féle cimbalom, bőrgarnitúra, Jókai összes művei stb. eladók. Szegény bizományi üzlet Str. Horia 1. (Széchenyi-ucca) Neuman-palota. 1000

FARKAS ÉS FOX TERRIER fiatal fajkutyák, fajgalambok, éneklő madarak, olesón eladók. Str. Eminescu 88. 3373

## Zongorák

alkalmi eladása. F. Wirth, Heitzman, Bregasztezi, F. Hartl-zongora 20 ezer Lei. 3356

Melissnél Pista A. Iancu 21. (Szabadság-tér.)



Győződjön meg róla, hogy a

„WANDERER“

a világ legtartósabb és legkönnyebb járásu kerékpárja,

kihételten olesó árban és kedvező fizetési feltételek mellett kaphatók. Raktáron tartók „Görleke“ „Dürkopp“ „Kaiser“

„Brennabor“ „ideal“ kerékpárokat és az összes kerékpárokhoz alkatrészeket. Arad legnagyobb és legregibb kerékpár és varrógép raktára és szakszerű nagy javító műhelye

**HAMMER VILMOS**

volt Szabadság-tér 5/6. 1516 Telefon 541.

## MUZSAY JÓZSEF

Arad, színházzal szemben

Nyári árjegyzéke:

Mosóöltöny ... .. Lei 1300	Mosónadrág Ia ... .. Lei 430
Covercoat vászonöltöny „ 1480	Gummikabát ... .. „ 840
Divatöltöny lenvászon „ 1650	Fregoll-kabát ... .. „ 2100
Kétféle mosóöltöny divatszínben „ 1950	Gyermek-costum ... .. „ 400
Tennisz nadrág ... .. „ 680	Trench-coats Ia ... .. „ 2400

Divatszabóság! Nagy posztóraktár!

## Bankkölcsönöket

házakra és földekre pengőben, vagy dollárban 12% kamattal, meghatározott hosszabb időtartamra, valamint lejkölcsönöket a legolcsóbban a legkisebb összegektől kezdve, azonnal folyósítanak. Bővebbet:

Herzog Sándor, Arad, Str. Brătianu 17 (volt Weltzer-ucca)

## Eladó

kétemeletes bérház teljesen új, modern, parkettás lakásokkal, nagy bérjövdelemmel. Egyemeletes bérház elfoglalható 5 szobás lakással, szép udvarral. Egyemeletes bérház két 5 szobás lakással, mely közül egyik elfoglalható, a város legszebb helyén. Magánházak a város különböző részeiben olesó árban.

Bővebbet

Herzog Sándor Str. Brătianu 17. volt Weltzer János-ú.

## HUNGARIA

## Nagyszálloda

BUDAPEST.

a Dunaparton. Előkelő otthon! Polgári árak! Táviratcím: „HUNGARIOTEL“.

VIZUMOK követségeknél Utlevélhosszabítások, G.F.R. bélyegek

!! **Künstler-vizumiroda** !!

Arad, Bul. Reg. Maria 22. :: TELEFON: 86. :: Dacia szállóval szemben.

Bármily ügyet vagy megbízást pontosan ellintéz.

„Oficiul Petrolifer“  
CHISINEU  
elad benzint  
11.— 11.50 Lei árban.

## Perzsaszőnyeg

ritka szép mintával 496X380 nagyságban továbbá ebédlőbutor, hálószoba, tükrös szekrényel, nagyon szép uriszoba butor jutányos árban eladó. Bővebbet Győrffy „Mures“ Irodájában Strada Unirei 13.

## Tejet

keresek megvételre nagyobb mennyiségben, több évi szerződéssel. Ugyanitt **Juhgolya (juhsajt)** is kerestetik.

Bővebbet részvevőből Deutsch Miksa úrnál Arad, Str. Vladimirescu 11. I. em. d. u. 2-3-ig

### INGATLAN.

ELADÓ Covasinton a 8-as villamos megállótól 5 percnnyire 3 hold szőlő 5 szobás kolnával, nagy présházzal, istállóval. Ugyanott különféle hordók, borszivattyú és más szőlőfelszerelési tárgyak is eladók. A szőlőben kut is van. Bővebbet Vasille Mihailovic, Micelaka, Str. Princ. Carol 42. 3369

## Str. Mocioni (volt Orczy-ucca)

5 lakásos földszintes ház értékes nagy telekkel eladó. Felvilágosítást nyújt:

Dr. Gabos Jenő ügyvéd  
Arad, Bohus-palota. 8370

### KÜLÖNFÉLÉK.

20 LEI válaszbélyegért ajánlok levelezéssel megtanulható, jövdelemző foglalkozást. Bakos. Oradea, Str. Brătianu 49. 3362

Primăria comunei Pâncota.

No. 1420—1928.

### CONCURS.

Se deschide concurs pentru ocuparea postului de moșă in comuna Pâncota, devenit vacant prin decesdare.

Cererile insoțite de actele prescri-se in Reg. Statutului funcționarilor publici ni-se vor inainta până la 31. Iulie 1928.

Retribuțiunile sunt ceaia provăzute in bugetul comunal.

Pâncota, la 13. Iunie 1928.

3361

Primăria.